

מזרח חדש (אורי קלט)
תחן יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית.
העורך: ד"ר א. מרמור.
המאי: מרצה חדש בע"מ. ח"א. רח' הנגב 11.

UJKELET
PARTENKIVÜLI NAPILAP

Svédország kiutasított három keleteurópai diplomatát

Stockholm, (UP). Svédország tegnap kiutasított egy cseh és két román diplomatát és a rendőrség 11 embert tartóztatott le a kémkedési botrányról, sem az asszony és a cseh őrnagy szerelméről. Nosek őrnagy már elhagyta Svédországot. Ugyanakkor kiutasították a román követség két tagját.

Drámai vita a külpolitikáról az angol alsóházban

Churchill találkozót javasolt Malenkovnak az elmúlt évben

Attlee sürgeti a négyhatalmi találkozót még a párisi egyezmények ratifikálása előtt

London, (AFP). Churchill miniszterelnök közölte az angol parlamenttel, hogy a múlt év júliusában személyes találkozót javasolt Malenkov szovjet miniszterelnöknek. A képviselőház szóbeli megvitelt és 40 képviselőnek állva kellett végighallgatnia a vitát, mert az angol parlament újjáépítésekor is fenntartották a régi hagyományt, amely szerint a

parlamentben kevesebb a szavakkal nyitotta meg: „A helyzet egyre rosszabb lesz.” Attlee hangsúlyozta, hogy a parlament a múlt év áprilisában egyhangúlag elfogadta a munkáspárt javaslatát, hogy a kormány tárgyaljon a Szovjetunióval az atomháború betiltásáról. Mulik az idő, de a kormány semmit sem tett — folytatta az ellenzék vezetője. Attlee nem tartja helyesnek Churchill nézetét, hogy még 3-4 évig fog tartani, amíg a Szovjetunió utoléri a Nyugatot a hidrogénbomba terén. „Már a múltban is tévesen ítélték meg a Szovjetunió tudományos haladását.” Elérkezett az ideje, hogy nemzetközileg megegyezést hozzanak létre az atomkísérletek betiltására. A nemzetközi konferenciával nem szabad a párisi egyezmények jóváhagyásáig várni, mert az ilyen nagyfontosságú konferencia nem függhet a francia parlament határozatától. A franciák sajnálatos módon a felelősségtudat hiányát mutatták nemzetközi kérdésekben és nem lehet komolyan venni azt a követelést, hogy Franciaország komoly pozíciót töltsön be a világ ügyeinek irányításában.

Attlee interpellációja
A vitát Clement Attlee, a munkáspárt vezetője ezek

személyes sürgőnyt küldtem Molotov külügyminiszternek és megkérdeztem, hogy nem lenne-e hajlandó személyes találkozóra velem, amelynek egyetlen célja színter és barátságos eszmecsere lenne. Erről előre értesítettem Eisenhower elnököt. Molotov július 5-én rendkívül biztató és barát

ságos választ küldött, de lényegében nemzetközi konferenciát javasolt Európa kollektív biztonságáról. Ujjabb javaslatot tettem, hogy a Szovjetunió vezetői találkozzanak velem és Anthony Eden külügyminiszterrel. Erre Molotov közölte, hogy nem tartja szükségesnek a találkozót, ha csak nem a Szovjetunió kollektív biztonsági javaslatáról akarunk tárgyalni.

Eszta Olavsont, aki a cseh-szlovák követség katonai attaséja, Frantisek Nosek őrnagy javára kémkedett. Férje semmit sem tudott a kémkedésről, sem az asszony és a cseh őrnagy szerelméről. Nosek őrnagy már elhagyta Svédországot. Ugyanakkor kiutasították a román követség két tagját.

Gheorghiu-Dej is bukik?
Bécs, (—) Romániából érkező utasok arról számolnak be, hogy Bukarestben erősen tartják magukat a kormányban várható változásokról szóló hírek. Főleg azt híresztelik, hogy Gheorghiu-Dej miniszterelnök lemond és helyébe Emil Bodnarus tábornok, mostani hadügyminiszter kerül. Ezzel Románia pontosan követné a Szovjetunió példáját, ahol szintén tábornok és hadügyminiszter lett a miniszterelnök.

Tárgyalások Bagdadban Sziria és Irák között

„Irak közelebb van a Szovjetökhöz — Sziria és Egyiptom Izráelhez”

Bagdad (UP). — Sziria küldöttsége, élén Chaled el Azem külügyminiszterrel, megérkezett Bagdadba, hogy tárgyalásokat folytasson Nuri Szaid kormányával. A küldöttség tagjai között van Saikat Sukeiri vezérkari főnök, három miniszter és a szíriai politikai pártok nyolc delegátusa. A delegációval együtt érkezett vissza Beirutból Faddel Dzsanali, volt iraki miniszterelnök, aki Nuri Szaid megbízásából folytatja a tárgyalásokat az arab államokkal.

dés sérti más arab államok érdekeit, mert nem számol az izráeli veszéllyel, amely közvetlenül fenyegeti Szíriát és Libánont. Egyiptom és Sziria szövetsége ennek a veszélynek az elhárítására létesült. Azem szerint a török-iraki szerződés bukására van itélve, mert Sziria részvétele nélkül nem udják létrehozni a szovjet náttártól a földközi-tengeri kikötőig terjedő védelmi vonalat. A szerződés csak Irák érdekeit szolgálja, amely „közel fekszik a Szovjetunióhoz és távolabb van Izráeltől, míg a többi arab államok problémái egészen más jellegűek.”

Churchill miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy erőfeszítéseket tett a nagyhatalmi vezetők találkozására.

Elmo Burns tábornok és politikai tanácsadója, Henri Vigier, tegnap felkeresték az angol külügyminisztérium közel-keleti osztályának vezetőjét, Evelyn Shuckburghot. A megbeszélés a gázai incidensről és az izráeli határok mentén uralkodó helyzetéről folyt.

New-York (UP). — Burns tábornok halnap New Yorkba érkezik és Dag Hammarskjöld UNO-főtökérrel azonnali tanácskozásra ül össze, hogy megállapítsák a Biztonsági Tanács csütörtökre összehívott ülésének rendjét. Az ülésen Burns tábornok bejelentette a felügyelői kar jelentését a gázai incidensről, utána Omar Lutfi, egyiptomi delegátus beszéde következik, amelyre Aba Even fog Izráel részéről válaszolni.

Egy munkáspárti képviselő megkérdezte, hogy Anglia fel fog-e használni minden alkalmat, hogy létrehozza a két fél tárgyalásait, amint azt Izráel számtalanszor javasolta. Nutting így válaszolt: „A gázai és hasonló incidensek nem növelik a két fél talákozásoknak lehetőségét.” Egy további kérdésre adott válaszában Nutting kijelentette, hogy Anglia minden erejével igyekszik csökkenteni a feszültséget Izráel és az arab országok között, de a gázai incidens csődbejuttatta kísérleteit. Ezután azt a kérdést intézték a helyettes külügyminiszterhez, hogy Anglia

Anglia a fegyverszüneti vonal módosítását tanulmányozza

Burns londoni tárgyalásai

javasolta-e a fegyverszüneti határok megváltoztatását a feszültség csökkentése érdekében. Nutting kijelentette, hogy a kormány most foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A gazdasági miniszterek beszámolója a Kneszetben

Dov Jozsef, Bernstein és Szapir jelentése tárcáik tevékenységéről

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). Egyhetes püsimi szünet után, félig üres képviselői pad sorok előtt és összesen két miniszter jelenlétében dr. Dov Jozsef fejlesztési miniszter előadta a Kneszetnek a múlt hétfő délutáni ülésén. A miniszter közel két órán keresztül számolt be az országfejlesztés terén végzett, illetve elvégzendő feladatokról.

kisérletképpen már Ciprusba exportáltak. Az 1955-56-os költségvetési évben a Desanim előrelátás szerint a költségvetés 2 millió 800 ezer dollárt fog megtakarítani évente, ezenkívül pedig termékek kivitelével további 1 millió 600 ezer dollárt eredményezhet.

termelési, amely 75 százalékos részletet tartalmaz. Az országban talált vasércet közzé a galli leletet bizonyított kereskedelmileg kihatározhatónak és a munkát a jövő költségvetési évben fogják megkezdni.

Az országfejlesztési minisztérium jelentése
A miniszter mindenképp előrebocsátotta, hogy nincs meglepésvény az országfejlesztés terén elért eredményekkel, bár tagadhatatlan, hogy a minisztérium működési területein jelentős előrelépés történt. A hafiai Desanim üzem a kénasav termelésében fedezi a teljes bel-földi szükségletet, 40 ezer tonnát, ami a szuperfoszfát előállításához szükséges, ezenkívül pedig további 40 ezer tonnát termel kivitelre alkalmasan. A szuperfoszfát üzem fedezi az ország teljes műtrágyaszükségletét, sőt 8 ezer tonna szuperfoszfát egyelőre cementreztet fognak

A negevi foszfátmezőkről szólva a miniszter elmondta, hogy ezidőszelint havonta 6 ezer tonna foszfátot termelnek ki, a következő költségvetési évben azonban a termelést évi 120 ezer tonnára akarják fokozni. Kálló, róz, vas és nőtt A holttengeri kálisómvizek 1955 júniusától 1956 májusáig 90-100 ezer tonna káliót most fognak termelni. A termelést azonban fokozatosan emelik és 1956 végére 160 ezer tonnát fognak elérni. A Holt-tengerben mint mel-léktermék, nagymennyiségű só van, aminek jelentős részét exportálni kell. Bejelenték az éjjeli-könyök részesek kifejlesztés módjának megállapításáról folyó kutatómunkát és megállapodtak abban, hogy egyelőre cementreztet fognak

Az egyiptomi hadvezetőség jelentős katonai erőszét veszonyt a gázai övezetbe. A hadmozdulatok izráeli oldalról is megfigyelhetők. A határmenti településeken az élet folyik a maga medrében, de természetesen fokozottabb elővigyázatosság mellett. Az elővigyázatossági rendszabályok egyike az éjszakai előtűzés, amely csütörtökön érvényben volt, de pénteken és szombaton este az elsőtűzés elmaradt. Az egyiptomiak a gázai incidens után légi tevékenységet fejtettek

Feszült helyzet az egyiptomi határon

Elővigyázatossági rendszabályok Izráel részéről

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). Megbízható forrásból származó értesülés szerint, az utóbbi napokban, az egyiptomi hadügyminiszternek a gázai sávbán tett látogatása után, feszültté vált a helyzet a határsávbán. Az egyiptomi hadvezetőség jelentős katonai erőszét veszonyt a gázai övezetbe. A hadmozdulatok izráeli oldalról is megfigyelhetők. A határmenti településeken az élet folyik a maga medrében, de természetesen fokozottabb elővigyázatosság mellett. Az elővigyázatossági rendszabályok egyike az éjszakai előtűzés, amely csütörtökön érvényben volt, de pénteken és szombaton este az elsőtűzés elmaradt. Az egyiptomiak a gázai incidens után légi tevékenységet fejtettek

ráeli járőr transzjordániai beszivárgókba ütközött, akik mélyen behatoltak izráeli területre. A járőr fegyverét használta, mire a beszivárgók a határon túlra menekültek. Egyik futás közben elvesztette cipőjét. Aknára futott egy autó

Rooseveltné látogatása az olé-táborban

Marseille, (AFP). — Eleanor Roosevelt tegnap látogatta a Marseille melletti átmeneti tábor, ahol közel 600 északafrikai olé vákarakozik az alijára. Rooseveltné Eljászár, Izráel marshalli konzulja és a Joint, valamint a Szochnut hivatalnokai kísérték. Eleanor Roosevelt hosszasan elbeszélgetett az olékkal és főleg a tábor körházában töltött hosszabb időt, majd Rómába indult, ahonnan ma folytatja útját Izráelbe.

Létrejött az egyezmény Tunisz autonómiájáról

Páris, (UP). Tahar el Amar tuniszi miniszterelnök elindult Párisba, hogy megkezdje a végleges tárgyalásokat Tunisz autonómiájáról, amelyről elvben már létrejött az egyezmény. Pierre Jules, az északafrikai ügyekkel megbízott miniszter tegnap a minisztertanács elé terjesztette a javaslatot, amely autonómiát ad Tunisznak. Tunisz kormányzatát teljesen átveszejük. A külügyeket és Tunisz védelmét továbbra is Franciaország fogja intézni.

Fájdalommal tudatjuk, hogy apánk, HAMMER ZSIGMOND Nitr-Jiszráél (Arad) 85 éves korában elhunyt. Márc. 9-én Rechovoon eltemették. A gyászoló család.

Az izraeli sajtó 'Az egyéni kártérítések ügyében'

tükre

A ZMANIM közgazdasági szakértője cikkében a szárazságnak az inflációra való kihatását taglalja. A cikkíró szerint a fellépett aszály, ha nem is mondható katasztrófálisnak, minden esetre elég nagy kiterjedésű gabonavelesést tett tönre, amelyet most le is kaszáltak, hogy legalább takarmány céljára megmentsenek belőle valamit.

Az aszálynak a gazdasági életünkre kétféle kihatása van. Az egyik a mezőgazdaság jövedelmének a csökkenése, a másik a behozatali költségvetésünknek bizonyos tekintetben való felborulása. A lap szerint az aszálynak ez évben — tekintettel a választásokra — politikai kihatása is van. Nem csoda, ha a pártok jelöltjei az elszívott károkat a mezőgazdasági szektornak valami jóvátételt akarnak nyújtani. A gazdasági körök az aszálynak és választásoknak kellemetlen össztalálkozásából egy esetleg erősebb inflációs hullám eljövétől félnek.

A mezőgazdasági szektor becslése szerint a szárazság mintegy 25-30 millió font jövedelmességcsökkenést jelent számára ebben az évben. Ennek az összegnek megfelelő állami hitelt kérnek tehát és tiszta sor — mondja a Zmanim — hogy megtagadják nekik ezt már politikai okoknál fogva sem tudja a kormány. A kormány szerint ezenkívül a termék kiesése még hét-nyolc millió dollár plusz-behozattal is magától van. Így nehéz feltételezni, hogy mindez ne hozza működésbe azokat az infláció-éldőző erőket, amelyekkel szemben pedig az izraeli gazdasági élet az utóbbi időben elég sikeresen védekezett.

A kormány gazdasági közeletről hangzott el a megnyugtató két momentumot emel ki: az egyik, hogy a választások néhány hónapi időtartama csak rövid távon és csak átmenetileg érezhetően inflációs hatást, a másik, hogy a választások után az új kormány — bármilyen összetételű is legyen egyébként, — a mezőgazdaság 20-30 millió károsodását mint pótdát kell, hogy a lakosság szeszességére áthárítsa, mert a hivatalos körök felfogása szerint — és a Zmanim szerint ebben feltétlenül sok igazság van, — nem lehet, hogy az esőhiányból eredő aszálynak a következményeit a mezőgazdasági szektor egyedül viselje csak.

A HABOKER vezércikkében a nemrég nálunk járt Edith Summerskill-nek, az angol munkáspárt vezető tagjának a londoni Times-ban megjelent cikkét teszi szóvá, amelyben a Labour-képviselő az arab menekültek sármalms helyzetéről és a menekülteknek járó kártérítésről ír.

A lap szerint az ilyen és hasonló, állítólag jóindulatú vendégek a kormány vagy a Hisztadrut által való hozzáhívásának nagy veszélyeket rejt magában, különösen, mert az illetők nem látják a Haurában és Egyiptom belsejében saját földjükön élő, szegénységben sanyaló arab lakosságot és főleg nem tudják, hogy a

Cipőtalp és sarok műanyagból
SCIENTIFIC SOLES & HEELS
Suliatan
3 times STRONGER than leather
háromszor tartósabb, mint a bőr.

Uj Kelet 1955 III. 15

jelentkezni kell a német hatóságokkal is

A „Miltam” társaság kéri a lakcímváltozások közlését

Az egyéni kártérítésekkel foglalkozó „MILTAM” társaság felhívja mindazokat, akiknek németországi követeléseik vannak és címet váltottak, anélkül, hogy ezt bejelentették volna, értesítsék új címükről írásban a Miltamot: Tel Aviv, Levontin utca 1 szám alatt. A levélben jelöljék meg aktájuk számát is.

Akik még alijázásuk előtt jelentették be Németországban kártérítési követelésüket és nem értesítették a német hatóságokat izraeli címükről, jelentkezzenek a következő címen: Suchdienst fuer politisch, rassisch und religioes Verfolgte, Hamburg.

A Miltam fenti címen megtalálható mindazoknak a névsora, akik kártérítési követelést nyújtottak be a hajori szövetségi kormányhoz és az cím hiányában nem tudják őket megtalálni.

A 2400 éves „pernográfia”

Amerikában betiltották Aristophanes dramáinak terjesztését

Washington, (UP). — A szövetségi bíróság megtiltotta a 2400 évvel ezelőtt elhunyt Aristophanes görög drámaíró műveinek Amerikában való terjesztését, mert úgy találta, hogy azok ellentétben állnak az amerikai alkotmány szellemével.

Mathew McGoery szövetségi bíró, aki az ítéletet meghozta, előzőleg elolvasta Aristophanes „Lysistrates” című művét. A műben Spárta asszonyai

Arab iskolások meggyalázzák az izraeli lobogót és a cionista vezeték arcképeit

Kizárták egy középiskolás diákot, aki a kommunista párthoz fordult védelemért

A Gaili és a háromszög arab falvaiban az utóbbi időben elszaporodott azoknak az eseteknek a száma, amikor az elemi és a középiskolák arab növendékei meggyalázzák az állam lobogóját és a cionista vezeték arcképeit. A közoktatási minisztérium elhatározta, hogy erőlyes lépéseket tesz az ilyen jelenségek ellen és Baka el-Garbie gimnáziumából kizárta Harun Rasid diákot, aki lelépte a falról és rátaposott dr. Cháim Weizmann képére.

Az iskola igazgatósága jelentette az ügyet a minisztériumnak és egyben feljelentést tett a rendőrségen is. A nyomozás alkalmával a fiú tagadta a vádat, de több tanu azt állította, hogy nemcsak lelépte a képet, hanem azt is mondotta, hogy szívesen látna a falon a jeruzsálemi mufti képét. A hatóságok még nem határoztak,

jelenleg a szomszéd államok területén élő menekülteknek a helyzete semmivel sem volt jobb azelőtt, régi földjükön való primitív gazdálkodásuk mellett sem. Tisztán csak jelenlegi helyzetüket tekintve, az ilyen bármennyire is jóindulatú előkező idegennek kézenfekvő az a meggyőződése, hogy a szerencsétleneknek feltétlenül kártérítés jár. S ha ezeketán még, — folytatja a Haboker, — külföldi vendégünknek a mi különféle hisztadruti intézményeinket és épületeinket is alkalmuk van megtekinteni, úgy ehhez külön még az a meggyőződésük is támad, hogy a menekülteknek járó kártérítést van is miből kifizessük. A lap szerint a Hisztadrut intézményeinek a vezetősége sem fogja tudni tompítani a Labour-képviselő cikkének az angol közvéleményre és a világra gyakorolt, számunkra nem nagyon előnyös hatását. Eppen ezért nagyon vigyázzunk az ilyenfajta vendégek meghívásával, amelyből az országra nézve sok hátrány, kár és kellemetlenség származhatik, — fejezte be cikkét a Haboker.

HABIMAH

MÜSORA:

Tel-Aviv, március 15., kedd
TEAHAZ

Chedera, március 15., kedd
két előadás: 5 és 8 óraker
A HÁROM ÉS A NEGY
LEGENDÁJA

Keresünk azonnalra
SZUG ALEF-ALEF
lakatost,
aki stancnikészítő is.
(Stanzemacher).

Jelentkezés: MIFÁM Mátéchet,
Natanja B. M., új ipari negyed,
Telefon: 324.

SALAMON PENZIO

TIVON

elfogad előjegyzéseket a pészáchi ünnepekre.

A citrusültetvényeknek nem ártott a szárazság

A többi gyümölcsfajták megsínylették az esők elmaradását

A földművelésügyi minisztériumtól származó értesülés szerint, a szárazság és a tulokori meleg időjárás nem érintette különösképpen a citrusültetvényeket és a jelenlegi szezon igen jónak tekinthető. Mindamellett, függetlenül az időjárástól az idén kevesebb jarmottí narancs termelt, mint tavaly.

A samottí szedése március végén fejeződik be és a Valencia-narancs és grape-fruit szüretelése április végéig tart.

Február végéig 3 millió 943 ezer láda citrusgyümölcsöt exportáltak, míg tavaly ugyanezen idő alatt a külföldre szállított mennyiség 3 millió 818 ezer ládat tett ki.

A citrom-export, amely először folyik az idén amely méretekben, kielégítő eredményeket mutat.

A szárazság egyetlen következménye, hogy minden dunám narancsosan 35 köb méter vízre van szükség a rendszer öntözésen felül, azonkívül pedig fokozottan kell a gyümölcsöt permeztetni, mert a Földközi-tengeri légy elszaporodásától tartanak.

Az idei szárazságnak a másfajta gyümölcsökre való hatását még nem lehet megállapítani, de attól tartanak, hogy bizonyos károkat okozott különösen azoknál a gyümölcsösökönél, amelyeket nem öntöznek.

A szárazság következtében elszaporodott a gyom, mely elszívja a gyümölcsfák táplálékát és a földművelésügyi minisztérium felszólította az ültetvényeseket, hogy szántásuk fel a fák körül a földet és ilymódon pusztítsák el a gyomot.

Miért nem vett részt a Hisztadrut az Adlojádán?

A Hisztadrut főtitkára a részvétel mellett volt.

Mordechaj Namir, a Hisztadrut főtitkára, a központi bizottság legutóbbi ülésén sajnálattal fejezte ki, hogy a Hisztadrut nem vett részt az Adlojádán. Namir kijelentette, hogy ő a részvétel mellett volt és ilyen irányban igyekezett befolyást gyakorolni a telavivi munkástanácsra, amely azonban megtagadta együttműködését az Adlojádai szervezőivel.

A kérdést Jehuda Sáari vetette fel, aki egyben követelte, hogy a Hisztadrut idézze be a telavivi munkástanács vezetőit és indítson vizsgálatot annak megállapítására, mi készítette őket negatív állásfoglalásukra. Ja vaslatát visszautasították az al, hogy a kérdés már nem időszerű.

Zeev On, a Hisztadrut gazdasági állalatainak vezetője egyébként az Adlojádáról való elmaradást azzal magyarázta, hogy a Hisztadrut intézményei számára nagy anyagi megterhelést jelentett volna egymásután két felvonuláson résztvenni. A Hisztadrut ugyanis már készült a május elsejei felvonulásra.

Megnyílt az első atom-főiskola

Csikágó, (UP). Fizekilenc állam tudósi és közöttük Izrael képviselője is jelen volt ma az atomtechnikai főiskola megnyitási ünnepségén. A megnyitói beszédet Morehead Peterson követ tartotta, aki az UNO-ban az atomgyekek amerikai képviselője. Az iskola az atom békés célokra való felhasználásának tanulmányozását kívánja szolgálni és abban résztvesznek Izraelen kívül Egyiptom, Pakisztán, Indonézia, Thais, a Filippinek, Belgium, Franciaország, Görögország, Portugália, Spanyolország, Svédország, Mexiko, Svájc, Guatemala, Ausztrália, Japán és Brazília képviselői. Peterson megjegyezte, hogy Izraelnek még nem sikerült neiforrásra bukkannia és ezért a zsidó államnak különös érdeke az atomenergia ipari célokra való felhasználása.

A 76 éves Einstein

Princeton (New Jersey) (UP). Csendsben és szerény keretek között ünnepelte Albert Einstein professor 76-ik születésnapját. Einstein aki ismételen kijelentette, hogy a születésnap „gyermeknek való dolog”, lánya és házvezetőnője társaságában töltötte a napot s midőn megkérdezték tőle, tud-e arról, hogy születésnapja van, zavartan válaszolta: „Igen, igen, az emberek eszembe juttatták.”

Mintegy 200 ezer dunám öntözetlen olajfát, fűgét és jánoskenyérfét érim tett súlyosan a szárazság, aminek még az elkövetkező években is megmarad a nyoma.

Ebben a szezonban eddig 2000 dunám őszibarackot, sárgabarackot és mandulát ültettek, a közel napokban pedig megkezdik 3000 dunám banán ültetését. Az avokádó exportja sikeresnek bizonyult és előkészületeket tesznek a banán-export fokozására, ami azonban kormánytámogatást igényel.

Borsmüt alig ültettek az idén, ezzel szemben a csemegeműlő ültetését tovább folytatják.

A gyümölcsösök sülárdak lesznek, kivéve a szezon csucspontján, amikor rendszeresen áresés mutatkozik. A termés még mindig nem elégti ki az ország szükségletét és csak a csemegeműlő és a szilva ellátás lesz a két gyümölcs szezonjának derekán megfelelő.

מדור עבר

התקופה, אפריל 1955, חלק 15

מגלים מנהיגה את ישראל

מגלים מנהיגה את ישראל — אקראית נקראת היצירה של משה דיין, אשר נחשפה לאחרונה. היצירה מציגה את תפיסתו של דיין על המדינה והחברה הישראלית. היצירה מלאה חוכמה ופירושה עמוק.

המסקנה הישירה של הגבול

המסקנה הישירה של הגבול — היצירה של משה דיין, אשר נחשפה לאחרונה. היצירה מציגה את תפיסתו של דיין על המדינה והחברה הישראלית. היצירה מלאה חוכמה ופירושה עמוק.

המסקנה הישירה של הגבול

המסקנה הישירה של הגבול — היצירה של משה דיין, אשר נחשפה לאחרונה. היצירה מציגה את תפיסתו של דיין על המדינה והחברה הישראלית. היצירה מלאה חוכמה ופירושה עמוק.

המסקנה הישירה של הגבול

המסקנה הישירה של הגבול — היצירה של משה דיין, אשר נחשפה לאחרונה. היצירה מציגה את תפיסתו של דיין על המדינה והחברה הישראלית. היצירה מלאה חוכמה ופירושה עמוק.

המסקנה הישירה של הגבול

המסקנה הישירה של הגבול — היצירה של משה דיין, אשר נחשפה לאחרונה. היצירה מציגה את תפיסתו של דיין על המדינה והחברה הישראלית. היצירה מלאה חוכמה ופירושה עמוק.

המסקנה הישירה של הגבול

המסקנה הישירה של הגבול — היצירה של משה דיין, אשר נחשפה לאחרונה. היצירה מציגה את תפיסתו של דיין על המדינה והחברה הישראלית. היצירה מלאה חוכמה ופירושה עמוק.

המסקנה הישירה של הגבול — היצירה של משה דיין, אשר נחשפה לאחרונה. היצירה מציגה את תפיסתו של דיין על המדינה והחברה הישראלית. היצירה מלאה חוכמה ופירושה עמוק.

LONDONI LEVÉL

A Nyugat spekulál a moszkvai őrsváltásról

Irta: Dr. Roth Siegfried

Malenkov lemondása óta szakadatlanul találgatják a nyugati közvéleményben: mi az orosz kormányváltás igazi háttere és értelme? Valóban igaza volt Malenkovnak, amikor a Legfelsőbb Szovjet Tanács elötti meakuplázása során azt mondotta, hogy ezt az önvallomást a Nyugaton „rágalom és spekuláció” fogja követni? Hogy mi a „rág-

alom” és mi az igazság, azt ugyan még nem tudjuk; de a spekuláció kétségtelenül itt van.

Megszólnak a szakértők

Nem is csoda. Csak a kommunista lapok tudták az ügyet könnyedén elintézni, amikor kijelentették, hogy az egész kormányváltás csak azért tünik fel rejtelmesnek, mert „burzsuaj miniszterelnökök nem szokták tehetetlenségüket beismerni”. A kommunista szimpatiszans „társutasok” is aránylag egyszerű megoldást találtak: a mérsékelt Malenkovot a Nyugat buktatta meg, amikor nem ragadta meg a kinyújtott kezét az „ékezőbb” „békéjébb”. A többiek azonban, akik nem hajlandók kitérni a gondolkodni, már klassz komplotáknak találták a kérdést. Szemükben Malenkov bukása a negyedik nagy esemény a háború utáni kommunizmus történetében. Tite lézadó elpártolása, Sztálin halála és Béria kivégzése után. Vajon ez az esemény egy újabb politikai bukás-e a szovjet-vonalban? Ki tartja

most kezében a hatalmat: Chruscsev, Bulganin, Zsukov, vagy talán még helyesebben megfogalmazva — Sztálin, Béria, vagy Zsukov szelleme? Erre próbálnak feleletet találni, különösen Angliában, ahol a legtöbbit várták a Sztálin halála utáni új vonaltól.

Az orosz problémának is meg vannak a maga szakértői, akik a sorok között tudnak olvasni és akik azt hiszik, hogy úgy kiismerik magukat a titokzatos Kremben, mint akár saját lakásukban. Az elmúlt néhány hét alatt ezek mind sorra megszólaltak. Legnevesebbek közöttük Isaac Deutscher, Franz Borkenau (mindkettő asidó és mindkettő volt kommunista, — kényvelket egy év előtt már alkalmam volt ismertetni az Uj Keletben), azután Edward Crankshaw, Sir David Kelly (Anlia volt moszkvai követe) és még néhányan.

Találgatások a válság okáról

Abban csaknem mind egyetértenek, hogy Malenkov nem az agrár-program kudarcára miatt mondott le. Hissen a mezőgazdaság iránymutatásáért Chruscsev feléle és különben is az indoklás nem vált nagyon plauzibilissá, azmal, hogy Malenkov helyére az agrár ügyekhez nem sokkal többet ért Bulganint ültették. — Egyedül Sir David Kelly állítja, hogy igenis őszintén köztölték a lemondás okát. A másik két feltételezés, t. i. hogy Malenkov a politikai vonal, vagy fogyasztási javak termelésének előtérbehelyezése miatt bukott volna meg, Kelly szerint mindegyik alapot nélkülöz. Malenkov nem hozott igazán új vonalat a politikába, nem egészen két évi uralma alatt egyetlen lényeges engedményt sem tett, csak a taktikája különbözött a Sztálinétól. Ami pedig a fogyasztási javakat illeti, azokat csak igérték, de nem termelték; Malenkov alatt a nehéz és könnyű ipar termelése között az eltérés mindössze két százalékos volt.

„Az ázsiai vonal” kérdőjele

Van azonban egy harmadik elmélet is és ezt egyre többen fogadják el a szakértők közül: a válság nem a Nyugat, hanem a Kína felé követendő politika körül robbant ki. Bulganin és Chruscsev, akik a tavalyi októberben Pekingben járt

küldöttség vezetői voltak, szabadabb kezet kívántak adni Mao-Tse-Tung agresszívabb politikájának, sőt azt kénszefoghatóan támogatni is kívánták.

Valóban az „ázsiai vonal”-ban beállott változása mu-

lat, hogy közvetlen Malenkov lemondását követő napra Kinában elrendelték a kötelező katonai szolgálót. Ez pedig óriási horderejű lépés. A történelemben még nem volt példa arra, hogy egy 600 millió nép kötelező katonai szolgálót vezessen be. Hissen egyedül öt évjárat 20 millió

Sztálin öröksége osztoztak

Bármilyen szerepe volt is a külpolitikának, vagy gazdasági programnak, a kremli palotafordulom igazi háttere a szakértők szerint mégis abban a hatalmi pozícióharcban kell keressük, amely a Szovjetunióban évtizedek óta folyik a különböző erőtevények között.

Négy ilyen erőtevényező van: a párt, a hadsereg, a kormány és a politikai rendőrség.

Sztálin jóideje csak a pártban helyezkedett el, mint annak főtitkára és a többi tényezőket mind alárendelte a pártnak. Később fokozatosan egyesítette személyében a különböző testületeket. 15...-ben elfoglalta a miniszterelnöki széket, amelyet addig nyugodtan átengedett jelentéktelenebb embereknek; nem sokkal később felvette a hadsereg fővezéri rangját; a titkos rendőrségnek ugyan nem lett névleges feje, de

A kommunista családi négyszög

Ebből a négyes fogatból a politikai rendőrséget hamarosan kikapcsolták. Richard Löwenthal egy cikkében ezt így nevezte, „tisztogatták a tisztogatókat”. Az első szenzációs lépés, amellyel aláásták a rendőrség tekintélyét, az volt, hogy a „doktorok összeesküvését” koholt vádnak minősítették. Ezt követte az orvos-ügy intézójének, Rjumin rendőrségi főnyomozónak letartóztatása 1953 áprilisában. Juniusban lecsukták Bériát és decemberben kivégezték. 1954 márciusában a rendőrséget

katonát fog produkálni! Ehhez pedig — mint Deutscher megmagyarázza — az kellett, hogy az oroszok megígérjék Kinának, hogy felépítik a hadiiparukat. A kínai hadiipar felépítése viszont szükségessé tette az orosz termelésnek a könnyű iparról a nehéz iparra való visszaállítását.

nyilvánvaló, hogy az is teljesen őt szolgálta.

Ma már kétségtelenné vált, hogy amit Sztálin halála után „kollektív vezetésnek” neveztek, az nem volt más, mint az utódok osztozkodása az örökségen. Malenkov lett a kormány, az államapparátus a valóban, uralmának egész ideje alatt ő egye inkább az adminisztrátorokat, szakembereket, miniszteriumi embereket tolta előtérbe a párttitkárok és potentátok terhére. Ez a beállítottság nem volt új Malenkovnál; ez hozta őt halálos ellentétbe Zsdanovval, a szélsőséges párt-apparátus megemlékezőjével. Bériának jutott a politikai rendőrség, Bulganinnak a hadsereg és Chruscsevnek a párt. Ugy látszik, a „nagyok” között csak Molotov égedett meg azmal, hogy minden hatalomból, de egyben minden vetélkedésből is kimaradjon.

Szerov a párt vagy kormány elnökségében helyet nem foglaló másodrangú személyi alá helyezték. Juliusban kivégezték Rjuminat. Végül 1954 decemberében kivégezték Abakumov volt állam-biztonsági minisztert. A rendőrségben megrendült a közbizalom és ezzel megszűnt a rendőrség politikai hatalma.

Közben a hadsereg szerepében is lényeges változások állottak be. A háború befejezték Sztálin fílt a győzelmes hadsereg megnövekedett nimbuszától és azért azt egye inkább

megbízható pártembereknek rendelte alá. Így lett Bulganin, aki valójában nem katoná, hanem „apparátcsnik”, a hadügyminiszter, a szélsőséges Sziklin fő-politruk, a fanatikus Vaszilevszki pedig Bulganin elsőszámú tanácsadója s így tovább.

Sztálin halála után azonban hirtelen ismét megjelent a hadsereg legnépszerűbb vezére. Zsukov mar-

A moszkvai orvosper magyarázata

Borkenau egyenesen odáig megy, hogy azt mondja: minden, ami 1945 óta Moszkvában történt, Zsukov szerepével magyarázható meg Sztálin és Zsukov népszerűségétől való féltélem készítése a hadsereg háború utáni átstrukturizálására. A Leningrád védelme alkalmából kegyvesztett Zsdanovot azért rehabilitálták, mert ő látszólag alkalmasnak arra, hogy helyreállítsa a párt nimbuszát a hadsereggel szemben.

Még a máig is tisztázatlan orvosper magyarázata is Zsukov körül keresendő: a négy marsall, akit az orvosok „el akartak tenni láb alól”, köztudomású Zsukov ellenlábcai voltak. A kommunista perek nyelvén ez pedig azt jelenti, hogy ha az „amerikai-cionista összeesküvők” Zsukov ellenfeleire törtek, Zsukov viszont nem látszólag számukra veszélyesnek, akkor nyilván a barátjuk volt. Ha Sztálin nem halt volna meg — mondja Borkenau — megértük volna, hogy az egész doktor-ügyet azért koholták ki, hogy Zsukovot kikészíthessék.

Zsdanov híveinek bosszúja

Chruscsev mostani előtérbe tulajdonképpen a pártnak, vagy ha úgy tetszik, a Zsdanovistáknak a bosszúja Malenkovon azért a győzelemért, amelyet Malenkov 1942-ban aratott Zsukov felett és azért az irányzatért, amellyel uralomrajutása óta előtérbe helyezte az adminisztrátorokat a párttitkárok terhére.

De Chruscsev nagy árat fizetett a győzelemért. — Kénytelen volt a hadsereggel szövetségre lépni és fokozott befolyást engedni az-

nak. A párt győzött az államapparátuson, de háttérbe szorult a katonákkal szemben. Bulganin miniszterelnöksége ennek az új szövetségnek kompromisszumos szüleménye. Ő a hadsereg embere is, meg a párté is, — vagy ahogy Deutscher mondja: „a hadseregben volt, de nem abból való”. Chruscsev győzelmeinek igazi ára Zsukov előretörése. Már pedig Zsukov — Borkenau szerint — veszélyesebb ellenfél, mint Malenkov volt.

A harc csak most kezdődik

Uj politikai jelenet-e ez az új konstelláció? Borkenau azt hissi, hogy Chruscsev egy a kül-, mint a belpolitikában agresszívabb vonalra fog törekedni. Deutscher, Sir David Kelly és mások azonban úgy vélik, hogy ennek a felfetésnek nincs alapja, illetve Deutscher szerint a vonal már mult év októberében megváltozott a német felszerelésről szóló londoni és párizsi egyezmények után. Erre utal az, hogy mult év októberében tervezték az új öt éves tervet, amelyben a fogyasztási javak termelése

hátterbe szorult, mult év októberében határozták el a keleti országok katonai szövetségét, amely szükség-szerűen magával hozta az orosz fegyverkezési költségek növelését és nyilván mult év októberében tették meg Kinának is a döntő ígéretek.

De valójában — és ebben az összes szakértők meg egyeznek — még korai volna megállapítani, mi az új helyzet. Minden még alakulóban van. A belső hatalomban terveztek az új mi harc még nem szűnt meg. A harc talán csak most kezdődik.

töröket, mint annakidején, a ritkuló mocsár mellől, a szelídülő földek felől hazatérő telepeseket. Abban az időben azonban nem volt ebben az országban „kettéle Izrael”. Csak egynek a konturjai fényltek fel minden robotos nap hajnalán... És azért az egyért egyforma erők küzdöttek, külső, belső ellenséggel...

Estefelé megtelik a mábárá felé vivő út. A crifek és sátrak lakói térnek meg otthonukba a faluból. Tarisznyájukban és szatyrukban egy kis gyümölcs, zöldség, pár tojás, friss turó, amivel megtöltött napi béritüket a gazdaságokban. Es lelkük tele a nap szenzációjával eredményével vagy

levertségével. Egyik új gépek látott, a másik előszőr szántott, a harmadik kemény szavakkal a szivére lépett valaki...

A postás megy haza, úres levéláskáját himbálva. Különös büszkeséggel viselt piros sájtás egyenruhája miatt „generálisnak” hívják a mábárában. Igaz is... Minden nap egy regiment katonát indít el kikébe-sített behívókkal, szerelmes, szép lányoknak dobogtatja meg a szivét titkos üzenetekkel, olykor maga a Jóisten ad neki megbízást, hogy egy-egy súlyosabb rendelkezéssel az illető gyászborult családdal tudassa...

A szobafestő visszi a leteciójával eredményével vagy (Folyt. az 5. oldalon)

AZ ENGESZTELŐ FÖLD...

Irta: Jungreis Ebs

A crifből, mely „figyelő-torayul” szolgált, jelentették a mábárá lakóinak a hegyre kapaszkodó menet közeledését. A hirrel együtt nagy isgalom futott át a táborban. Azok ott lelt, lassu, súlyos lépésekkel jöttek, mint akik nehéz terhet cipelnek, mint akiknek gyász meg bánat van a hátára kötve. Egy piciny gyerek koporsót vittek a hegyi temetőbe.

Az emberek a mábárában egymásután bujtak elő barakkjaikból és sátraikból. Kicsit esetlenül, réstelkedve, némi távolságból követők a temető felé forduló gyászmenetet. Mint a hivatalan vendégek, vagy szegény rokonok, akik nem biztosak abban, hogy résztvélnek, jelenlétük, kíváncsok-e azole számára, akiket megtisztolnak vele.

Családi kapcsolatok, vagy régi barátság azái nem fűsték őket a falu lakóhoz. Fent, a holtak sziklabirodalmában sem volt sem miféle atyafiságuk. Sem a temető-szentelő első sírok között, amelyekben a moesarláz áldozatai álmódják álmukat a meggyógyított és megváltott földről, sem a cimerez, fehér márványkövek mögött, ahol a szabadságharcban elesett fiatal katonák nyugosznak, sem az alig dombosodó, apró rögalmok alatt, ahol csecsemőket temették az anyák.

Azt a kis darab földet, melyet sorsuk parcellázott ki számukra ott a hegyen — az élet számára kapták. A crif és a sátor részére, a parányi kert és termőföld részére, a faluba meg a városba vezető út részére. Nekik az élet volt az a darab föld, a gond, a küzdelem, a robotos hét, vagy a kenyeretlen nap. A cirógató napvütös még a tél viharénekző és csillagok alatt, vagy veszekedés a ruhaszártó kötélt és kormos vizforraló üst miatt. Szóval, a mábárá volt a maga jóna, hangos, nyers hangjával, a tövényeivel.

Az örök békeség, az örök fényesség honát, a temetőt csupán drótkerítés választotta el tőlük. De megszokták, a természetesség, a közbüzség meg szokták ezt a temetői szomszédságot. Már felé sem néstek, mikor munkába mentek, vagy megtértek belébe haza. Ki gondolta volna, hogy eljön a nap, mikor olyan szomjas, vágó szemmel, olyan lázongó indulattal néznek majd ezekre az élet kutjára görgetett nagy, néma kövekre, mint néha, nagy keserűség idején, a falu jólétét sugárzó, szép, rendezett házak felé.

Hosszú keskeny, szürke út vezet a falutól a mábár-

ráig. Kanyargós, sík földön nyújtózó, magasba kapaszkodó, sziklák közt elütő övénny, mint valami szomszélyosan futó por-patak. A falu — a rendezettség az őss hang. A házak egy időben épültek, lakóik egy időben, egy helyről, egy céllal érkeztek az országba. Később sem vert közjüket éket semmiféle egyenlenség. Ellet-formájukban, életszemléletükben, politikai hitvallásukban azonosak voltak. A föld egy tagban maradt, a mezőgazdasági gépek közösek voltak, a terményt együtt értékesítették, a családok fiataljai összeházasodtak.

Ezzel szemben ott volt a mábárá, a maga kirívó egyenlenségével, a bántó kontrasztjaival, nehezen egy ségbe forró, népi, társadalmi, kulturális szakadékaival. A mábárában románok laktak, meg szlovákok, marokkók és iráknak, perzsák, kurdok, afgánok. Es pestiek, meg magyarok. Es szélő románok és csehül beszélő magyarok. Ahány crif, annyit világ. Ahány sátor, annyit riesszi csillagzat.

Szombatonként megindult a mábárá a falu felé, a falu a hegy felé. A falusiak kirándulni mentek, gyereket sétáltatni, vadvirágot szedni, földön, mezőn néze-

lődni. A mábárá a templomot kereste a faluban, a „korzót”, a nozit. Az Istent, az embereket és „kulturát”. A falusiak chákí-nadrágot, kék szoknyát, fehér blúzokat vettek fel ilyenkor, de hibátlan, vagy újat.

A mábárában előszedték a bukaresti szalonok antik remekét, a valaha sikkes pesti koztümöket, az egykor szimpompás keleti öltözéket és a nyomorúság nem zetekői uniformisát, a szintelen és alakatlan folt-hát-folt gunyákat. Sokáig mentek így el egymás mellett.

Hétköznapokon csak a mábárá szaladt le a faluba. A falusiakat fogta a munka száz karja, igája. A megnövekedett gazdaság, az itt-ott megváltozott családi körülmények, de elsősorban a közeli mábárák problémái folytán, a bér-munkás alkalmasságát szigoruan tiltó paragrafus módosult és enyhült a mosáv-odim törvénykönyvében. Így a gazdaságokban, nagy háztartásokban állandó segítségért tartanak. A kovács és gépjavító műhelyek, az építkezés, az aratás vagy szüret évszakai, a kukoricaszedés és narancs-csomagolás is munkaalakokat jelentenek. A szobafestő, szabó, varró és megkeresi kenyerét a faluban. Altaiban talán nem várják urre-sebb-tájak a munkából meg-

Máramarossiget és környéke HAIFAI CSOPORTJA, szombaton, március 19-én, este 8.30 órakor a haifai „WINDSOR”-szállóban (Eggeddel szemben) purimi mulatságot rendez. KITÜNŐ MUSOR • TANC • MEGLEPETÉSEK Testvérek, mindnyájatokat elvár a RENDEZŐSÉG. Külön meghívót nem küldtünk. (•) 1955 III 15 Uj Kelet 3

Az elkövetkező hónapokban állandóan éhes voltam. Hamar hozzá szoktam ehhez az állapothoz, bár eleinte nehezemre esett korgó gyomorral elaludnom. Nagy általánosságban és eltekintve a fizikai vitalitás egy bizonyos mérvű csökkenésétől, nem éreztem különösebb fájdalmat és a kedélyállapotom is türehető maradt. A kondicionálásnak viszont megvoltak a maga előnyei is. tekintve Danzig kisasszony csábító közelségét, akinek érzéki sóhajlásait tisztán regisztráltam mélyen alvó bátyja hortyogásán át. Fokozatos legyengülésem következtében valami külön világban élő, filozófus hangulat iett úrrá rajtam és helyenként úgy tűnt, mint ha kellemes ködpárában tebegnék. Bágygatos önyelegtem a zeg-zugos arab suk utcán és főleg ennivalóról álmodtam a vidám, színes és mégis lassú kavardásban a duralszettel megrakott tevék és a rövidlábú számarak között, melyeken hosszúlábú, bibliai képű agastyánok nyargaltak. Mocskos, csikós halóingszerű öltözékben arab uccagyerekek viláncoltak körülöttem. Órákon át ödögtem a fenséges illatú szabadtéri standok körül: a fűszerárusok százfélé fűszere, a csizmadiaik bőrének friss szaga, a kebáb készítő konyhájának faszén és égett hús illata, a cukrászbódék méz-

és birkazsír tömjénje; és mindez felfüggesztve a por és a nap, a tevehűgy és a pörkölt kávé mindent beburkoló aromájába. Az illatok szimfóniája elfelejtette az éhséget, feltéve, ha az ember tisztes távozásban maradt a kebab-bódéktól.

Építész-mérnöki karrierem

De az éhségnél is gyötrelmesebb volt a cigarettá után való sóvárgás. Egy Sobelson nevű bécsi építész-mérnök ismerősömnek a város központja és a német kolónia között volt az irodája (Sabtay Lévi u. 15. — a fordító); mindennap betértem hozzá egy órácskára, átszólag egy kis tereferére, de valójában, hogy a cigarettáit szívjam. E szorgalmas, bár önző célú látogatásoknak váratlan eredménye támadt, mert pontosan egy napra rá, hogy elfogyott az utolsó piasterelem és zéróra apadt az olajbogyótartalékom is. Sobelson állást talált részemre Butázi úrnál, az építész-nél. Butáziék egyike voltak a haifai vezető keresztény-arab családoknak; több nagy áruháznak és garázsoknak voltak a tulajdonosai, ügyvédi irodájuk is volt és fontos tisztséget töltöttek be a városháza vezetőségében. A nemzetség egyik

tagja, egy idős, kissé alkoholista és meglehetősen kapzsi gentleman, házépítésből gazdagodott meg. Építész-engedélye ugyan nem volt, de a török érében ilyesmire nem is volt szüksége. Akkoriban ezeket a csekélységet baksissal intézték el; a vállalkozó azután kiküldötte embereit a telekre, ahol sárból és napégette téglákból összetakoltak valami házfélet, minden terv nélkül és kizárólag a tradíció és a gyakorlat alapján. Most, a brit törvények alatt fény-matolatok kellett benyújtani, szanitaris és tűzrendészeti berendezésekről kellett gondoskodni; így hát az öreg Butázi kénytelen volt európai építész alkalmazni, akinek feladatai közé tartozott ezeket az apró sikanériákat elintézni. Ennyire nem voltam építész-mérnök, de éppen ezért havi négy fontért felbérlehettem; és műegyetemi tanulmányaim során az építkezés alapelemeiből áttemem egy felület vizsgán, bár ott inkább olyan építkezésekről volt szó, amelyek a gépészmérnöki gyakorlattal vannak összefüggésben. De ily apró műszakokra egyikünk sem nézett és fiatalos lelkesedéssel ültem le egy kétszaldós, kétemeles, erkélyes, fűrdőszobás, mörives és oszlopos épület tervezéséhez. Ez még

egy gyakorlott építész-mérnök számára is fejfájást okozott volna; és bár az öreg B. és jómagam mindent elkövettünk, az eredmény egy olyan fura fénymásolat lett, amelyen kacagtak a kerületi komiszár építkezési osztályán. Kisebbség más szépség-hibáktól eltekintve, a tetőt alátartó oszlopok például a légürben állottak, miután a hűvelyeket úgy látszik összevettem a centiméterekkel. Ezzel, háromhetes tevékenység után, építész-mérnöki karrierem be is fejeződött.

...Egy júliusi napon elfogyott az utolsó millem is. Ejjfélkor, mikor az utolsó tagok is elhagyták a klubot, elfogyasztottam az utolsó szem olajbogyót és végignyújtózkodtam az asztalon. Előzőleg összeszedtem a szobában a cigarettavégeket, a melyekből még sikerült néhány szál cigarettát sodoronom. Ahogy ott a fülledt, sötét szobában hanyatfeküdtem és korgó gyomorral egy másútan szívtam a cigarettákat, valami deris megnyugvás keletkezett bennem. Ereztem, hogy rövidesen valaminek történnie kell.

Az éhenhalás művészete

Es tényleg, a harmadik, vagy a negyedik cigarettá után egyszerre minden megvilágosodott. Teljesen lehetetlen — filozofáltam magamban —, hogy civilizációkban egy fiatal ember előlben éhenhaljon. Legalább is sohasem hallottam, vagy olvastam ilyesmiről. Ergo, okoskodtam tovább, lehetlenség, hogy pont velem forduljon elő a dolog. És, ha lehetetlen, úgy semmi ok nincsen az aggodalomra. Mit-után így bebizonyítottam az úgy lehetetlen voltát, logikus és szükségszerű, hogy az éhenhalást megakadályozandó rövidesen valami fontos esemény következék be.

Ennélfogva, a leghelyesebb megoldás, különös tekintettel a legyengült fizikai állapotomra, ha nem csinálok semmit és bevárom az eseményt, amely a logika szabályai értelmében meg kell, hogy akadályozza a lehetlenséget. Ezzel boldog álomba merültem.

A következő napot a klubban töltöttem; bönésgöttem az újságokat, majd a palesztinai védvám-tarifákról vitatkoztam a látogatókkal, aztán kiültem az erkélyre és letekinttem az Allenby-út vegyes forgalmára, a tevékre, a motorkocsikra, a szamarakra, a feketefalú arab nőkre, a zsidó lányokra, akiknek combjai kiduzzadtak a khaki-short alól, a limu-u-árusokra és a többire. Éjszaka aludtam, vagy bóbiskoltam az asztalon.

Ez a békés existencia négy napig tartott, mialatt egyetlen betevő falat nem volt a számban. Csak egy icpici voltam éhesebb a szokottnál, egyébként tökéletesen meg voltam békélve önmagammal. Úgy éreztem, hogy saját, egyéni kikapcsolódást élveztem a játékomat üzem a sorsal. Az éhenhalás lehetlensége egyre világosabbnak tűnt fel előttem és a mentő eseményt kellemes izgalommal vártam.

Bőjtől fakir karrierem ötödik napján, mint rendezésen az erkélyen üldögéltem, amikor kíváncsiságomat egy arab a d z s l (arab konfliktus) keletre fel. Utána egy magastermelti keffijja arab volt, aki körül valószínűtlen mennyiségű pogygyászhalom tornyosult. Mint hacsak megérezte volna hipnotikus tekintetemet, az idegen felnézett a balkonra és hamisítatlan bécsi dialektusban üdvözlő örömrivalgásba tört ki. Közlelebbi vizsgálat után kiderült, hogy az „Unitas” korabeli jóbarátommal, dr. v. Weisler, az Ulstein-Japok akkort-

közleleleli tudósítójával álllok szemben.

Megállította az arabadzsit és már rohant is fel a lépcsőkön, egyszerre két lépcsőt ugorva, az arab köpenye és a keffijja csak úgy lobogott utána. Eppen a Dzsabel Druzból volt visszatérőben — innen az arab öltözék — és jeruzsálemi állandó főhadiszállása felé volt áttutazóban. Rövid eszmecsere után meghívott egy fagyalatra a göröghöz és már indultunk is az arabadzsival.

Az első cikk a Neue Freie Presse-ben

Négy és fél napi bójt után fagyalait enni, — igen érdekes élmény. Az első kánányi úgy vág a gyomrod-ba, mint valami beretvapenge, a második, vagy a harmadik után az az érzésed, mintha valami mélyhűtő üzemet rendeztek volna be tested közepedben. A görög cukrászda hőmérséklete 30 fok Celsius körül mozoghatott, de a fogaim vacogni kezdtek és homlokomat kiütötte a hideg verejték; aztán ki kellett mennem hányni. A visszacsap alá hajtottam a fejem és hirtelen kitűnően éreztem magam és visszamentem a terembe Weisl megkérdezte, mi bajom, mire azt válaszoltam, hogy nemrég gyógyultam fel papatácsiából, — ami egyébként igaz volt. Weisl, aki orvos volt, fagyalt helyett teát indítványozott. A teát egy tálcá teasütemény kíséerte, amit boldogan faltam fel. Elénken társalogtunk mindaddig, amíg Weisnek mindegyik kellett. Kezembnyomott egy fontot és kérte, hogy egyenlitem ki a számit és már rohant is ki a várakozó arabadzsijához. Tiltakoztam, mondván, hogy a számla aligha tesz ki öt piasternél többet. „Ne legyen hülye”, kiáltotta Weisl és elrobogott.

Ezzel a találkozással meg-tört a varázslat. Másnap tiszta inget és harisnyát öltve, két tojásból és forró kávéból álló alapos reggeli után, kimentem a strandra. Ahogy a napsugárban sütkéreztem, egy vörösképi fiatal ember lépett hozzám és rendkívül melegen üdvözölt. Nem ismertem meg, mire elmagyarázta, hogy Reichnak hívják és hogy apja főrabbi volt Badenben, ahol együtt jártunk iskolába.

— Sohasem hittem volna, hogy ilyen híres ember lesz belőled — tette hozzá.

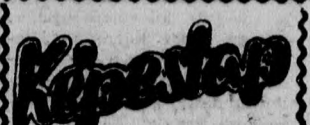
— Hogy-hogy, híres? — kérdeztem.

— Hogy-hogy híres? — kérdezte vissza Reich rab-biszen. — Akinek a cikkeit első oldalon hozza le a Neue Freie Presse, az egy híres ember.

A Neue Freie Presse ez-idejéig a közép-európai The Times-nek felelt meg, mely-re a volt osztrák-magyar monarchia minden polgára a legnagyobb tisztelettel tekintett fel. Néhány hónappal ezelőtt, egy vakmerő pillanatomban beküldtem nekik egy utólmányomat (Megérkezés Palesztinába), tudatában annak, hogy le-közlésére körülbelül annyi esélyem van, mint az irer-kerületi osztrájsorsjáték főnyereményének megnyerésére. Valóban, olyan keveset bízam az ügyben, hogy teljesen meg is feledkeztem róla. A fiatal Reich jöhre több volt számomra a pillanatnyi dicsőségénél; tulajdonképpen ez jelentette újságírói és írói karrierem kiindulópontját; és ebben a pillanatban, a napsütötte tengerparton különösmódon tudatában voltam az esemény jelentőségének.

Fordította: Székely István

Arthur Koestler önéletrajzából⁽³⁾

A pár héttel ezelőtt Pesten elhunyt Nagy Lajos mondta el egyszer ezt a történetet:

— Járt a kávéházba egy palócósan beszélő, öreg, ortodox zsidó ügyvéd. Szeretett az irók körében ülni. Egyszer is ott ül velem szemben és újságot olvas. Közben a vízespohárért nyul. Felteszi a kalapját, iszik, leteszi a kalapját. Olvas. Majd megismétlődik ez még legalább kétszer. Egyszerre, egy zászolós, énekes, katolikus egyházi felvonulás tűnik fel az utcán. Az ügyvéd kinéz az ablakon, azután hozzám fordul: „Hát tetszik látni, meg mindig milyen sok embert tart rab-ságban a vallási babona.” Es felteszi a kalapját, iszik... (Csillag, Budapest)

Kérdés: Hogyan lehet az emigrációban karriert be-futni?

Felelet: Bugyola megszólít egy embert, aki 2-3 kilós pontyokat cipel a mezei úton.

— Mondja, barátom, hol fogta ezeket a szép halakat?

— Tessék átmenni ezen a réten és ha eljut a végére, ahol egy táblán az áll, hogy „Tilos út”, ott forduljon be és ha talál egy felket, amelyen tábla áll ezzel a felírással: „Magánterület”, azon át eljut egy tópartra, ahol ismét egy táblát pillanthat meg. Ezen azt olvashatja, hogy „A tóban tilos a horgászás”. Ott lehet a legszebb halakat fogni. (Borsszem Jankó)

A ohioi Forstmouthban Lowell Thompson bíró felmentette a 32 éves Robert Fortenberryt a részeghajtás vádjá alól, mikor meghallgatta felvilágosítását, mely így szólt:

— Nálunk, Georgiában, a rendőrség elköbözsa azt az autót, amelyben szeszest italt talál, ezért mikor látam, hogy az útkereszteződésnél forgalmi rendőrök igazoltatják az autovéteket, gyorsan kilttam a kocsi ülése alatt levő felpint vizskit, mert kár lett volna miatta elvesztenem az új kocsimat, de a vizskit kiönteni is Isten elleni véték lett volna. (Time, Csikágó)

Kérdés: Milyen becsületesek tudnak lenni egyes vezetők politikuskok?

Válasz: Bugyola beperli Popovicot, hogy nem fizette neki vissza az ezer forintot, amelyet tavaly egy hónapra adott neki kölcsön.

Popovics a bíróság előtt határozottan állítja, hogy a kölcsönt visszafizette és a bíró felszólítására szabályszerűen le is teszi az esküt, mire a bíró elutasítja a felperes keresetét.

A pervezetes Bugyola a tárgyalás után nektámad Popovicnak: — Te aljas gazember, hogy mertél te megesküdni arra, hogy visszafizetted azt az ezer forintot? Hát egyáltalán adtam én neked kölcsönt? (Borsszem Jankó)

Az ango rádióban vita folyik annak eldöntésére, hogy van-e Isten vagy sem. Ezzel kapcsolatban jelent meg az a közlemény: „Amikor az angolok az egész világon azt éneklék himnuszukban, hogy „Isten óvd meg a királynőt”, igazán rossz izlésre vall, hogy a BBC alkalmat ad Mrs. Knight-nak, hogy támadásban részesítse ugyanazt az Istent, akitől azt kérjük, hogy óvja meg a királynőt.” (Daly Telegraph, London)

A magyar zsidóság élete az „UJ ÉLET” tükrében

Az „UJ ÉLET” legutóbbi száma a magyar zsidóságnak határozottan élénk kulturéletéről tesz tanúbi zonytságot. A lap vezérelkét a felszabadulás tizedik évfordulójáról dr. Schwarz Benjámin írja. A cikk felszabadulás utáni debreceni országgyűlésnek a zsidó ellenes törvényeket hatályon kívül helyező káltványát méltatja és hangsúlyozza, hogy bár „poigártársaink kal együtt akarunk ünnepe-
elni, hiszen együtt szenvedtünk, velük együtt vérezünk, de nekünk mégis külön ünnepet kell tartani a gettó felszabadulása emlékére...”

A lap ezután a dr. Seifert Géza, hitközségi elnök-helyettesnek a Sip-utcai székház dísztermében megtartott nagyszabású előadásáról számol be. „A magyar zsidóság helyzetének alakulása a honfoglalás korától” — ez volt az előadás címe és benne dr. Seifert, a kitűnő fiatal jogász valóban áttekintő képet ad a magyar zsidóság helyzetéről az egyes korokban a különösen az ugyszólván állandó jogfosztásról, amelyben magyar földön része volt. A honfoglalásnál kezdte és Auschwitznál végezte, miközben a „jognélküliség” állapotának egyes zsidó-ellenes törvényalkotásait ismertette. Megemlítette a Szt. László idejében lefolyt szabolcsi zsinatot, amely az első zsidóellenes törvényt hozta, a Könyves Kálmán zsidóellenes intézkedéseit, a II. Endre korabeli Aranybulla rendelkezéseit, szólott a II. Ince pápa által intézményesített sárka jelről, a IV. Béla idejében a tatárjárás után hozott, az egyenjogúsítást visszaállító törvényalkotásról, amelynek folytán azonban a magyar zsidók „kamaraszolgákká”, tehát a király jószágává lettek, stb. Végül az enyhülést hozó felvilágosodás és emancipációs kor férfait, Kossuthot, Tancsics Mihályt, Eötvöst, Petőfit említi meg, akik után azonban nemskára a visszaesés korszaka, a Verhovay és Istóczy ideje, Tiszaeszlár ko-

ra következett el, amely után — a néhány évtizedre terjedő boldog magyar zsidó korszak után — az ut egyenesen vezetett lefelé a lejöttön Auschwitz felé.

„Mindez a múlté, — fejezi be fejtegetését dr. Seifert, — a zsidó optimizmus valóra vált... szabad embe-rekként járhatunk Isten, szent Tóránk szelleme, a jog, igazság, haladás, a kultúra és béke örök gondolatának útjain...”

Dr. Teichman Jakab, tévé-sz hávának bójtjével, mint a fasizmus áldozatainak gyásznapjával foglal-kozik, Gelléri Miklós pedig a tízévelőtti gettó élénk színekkel eseteit leírását adja. A gettó felszabadulá-sának évfordulóján a Do-hány-utcai templomban nagy hálaadó istentisztelet is volt és ugyanakkor a Sip-utcai székház harmadik eme-letén elhelyezett emléktábla előtt is emlékmécsesgyuj-tás és kegyelemes megemlé-kezés volt. Az emléktábla tudvalevően annak a hét hitközségi tisztviselőnek a nevét tartalmazza, akik az ostrom első napján az épü-letet ért belövések alkalmá-ból életüket veszítették. A hét áldozat neve között dr. Sebenyi Endréné, a későbbi belügyi államtitkár fele-ségéé is szerepel. Az em-lékmécsést dr. Heves Lajos elnök gyújtotta meg, míg dr. Katona főrabbi megható beszéd keretében emléke-zett meg a mártirokról.

A lap egyik híre szerint az Országos Iroda, valamint a Központi Szociális Bi-zottság dogozói Nyugatné-metország felfegyverzése ellen „röpgyűlést” tartot-tak. Rooz Rezső határozati javaslatban kérte a közön-ség tiltakozását a vilá-g békéjét veszélyeztető német felfegyverkezés ellen.

A lap egy másik híre szerint a Magyar Országos Békétanács táviratot inté-zett a párizsi német felfegy-verkezés elleni akció zsidó bizottságához, amelynek munkájához sok sikert kí-vánt. A cikkből megtudjuk, hogy az André Blumel fé-le bizottságról van szó, amely a lap szerint „a leg-különbözőbb elemeket egye-síti magában, akik a napi

egészen ellentétes álláspon-tot foglalnak el: vannak benne gaulleisták, radikáli-sok, különböző árnyalatu szocialisták, kommunisták, cionisták és párton kívül állók.”

„Emlékezés két rabbira” címmel dr. Salgó László dr. Scheiber Lajosról, a Nagy-fuvaros utcai templomkör-zet mártírhalált szenvedett kitűnő rabbijáról (akinek felesége a Vadász utcai nyi-las betörésnél ugyancsak mártírhalált halt) dr. Szir-tes László pedig dr. Wink-ler Ernőről, a nagykaniz-saak felejtethetlen emlékü ldeki vezetőjéről emlékezik meg.

„Külföldi zsidó lapok a magyar zsidóság helyzeté-ről” címen az egyik cikk arról ír, hogy Sós Endré-nek „A magyar zsidók helye-zete 1954-ben” című cikke-ze Izraelben megjelenő „Uj Kelet”-ben, „Az Idő”-ben és „Izraeli Képeslap”-ban tel-jes egészében megjelent, na-gyobb vagy kisebb részt kö-zölt belőle három izraeli héber lap, továbbá egy sváj-ci és egy brazil zsidó uj-ság.

„Két zsidó tudósról” cím-mel dr. Komlós Ottó Juda Bergmannról, dr. Löven-heim Miksa dr. Albert Lew-kowitzról, a zsidó filozófiai íróról értekeznek.

A hírekből aztán megtud-juk, hogy kultúrelőadások voltak a következő helye-ken: Beisó hét kerület, ahol az előadó dr. Fleischmann László főorvos volt, a Páva utcai körzetben, ahol Ró-senbaum Manó rabbi a pró-fétizmust ismertette, a Vas-vári Pál utcai körzetben, Kohlmann Nándor Majmu-ni Mózesről beszélt és a Józsefvárosban, ahol dr. Róth Ernő a szeminárium igazgatója régi házassági szokásokról tartott előadást.

A vidéken kultúrelőadá-sok voltak Sopronban, Mo-hácson, Szolnokon, Szege-dén és Hódmezővásárhe-lyen.

A Zsinagóga Naptára mel-lett a lapban még szép-számmal találunk hirdeté-seket is, köztük azt a nagy-méretű pályázati hirdetést, amely az „orthodox mácos sítéshez vallásilag kifogás-talan magsiáchokat fel-

Az aggmenház — belülről

Írta: Sebesi Izsó

As a 78 éves kedves öreg úr, aki az alábbi cikket néhány nappal ezelőtt még személyesen hozta be szerkesztőségünkbe, nagy fájdalom munkánk nincs már az élk sorában. A Malben Givát-haslosái aggmenházában hirtelen érte utól a halál. Sebesi Izsó patriarichális kora ellenére is mindvégig megőrizte szellemi frissességét, optimizmusát és idealizmusát. A magyar zsidóság egyik kiváló fiát vesztette el benne.

A Malben az aggok felvételénél és elhelyezésénél az egyenlőség elveit követi. A jelölte néptörzsi származása, korábbi vagyoni és társadalmi helyzete, műveltsége s képzettsége nincs befolyással a felvételre. Különböző életviszonyokhoz szokott, viselkedésben és gondolkodásban egymástól elütő egyéneket közösségi alapon megszervezett életkeretbe soroznak. A baj az, hogy a nagy többség nem élt korábban olyan rendezett viszonyok között, mint az öregek otthonában. Gondterhes, olykor hányatott életükben nem sokat törődtek renddel és feyelemmel. Most olyan jólétben és kényelemben élnek, amilyenről álmodni sem mertek. A Malben nem kíván hálat gondozójaitól, de joggal elvárhatja tőlük, hogy az intézmény és sorsrtaik érdekeit szem előtt tartva az együttélést elősegítsék. Sajnos, a Malbenlakók egy része nem tud, vagy nem is akar a közösségi élet szabályaihoz alkalmazkodni. Ha az intézmény vezetői azt prédikálják, hogy a menház az övék, felragyog a szemük, de ha hozzáfűzik azt, hogy tartásuk rendben a hajlékukat s éljenek egymással békés megértésben, megsejtül a füllük. Az öregek jórésze önző, elégedetlenkedő és követelőző. Multjukat rózsás színekben elevenítik fel. Nagy vagytonokat hagytak korábbi hazájukban, nagykereskedők, gyárosok, háztulajdonosok voltak, fényes nagy lakásokban laktak, cselekedtek tartottak. A közéletben vezető szerepet töltöttek be s az országpolitikai alapok bőkezű mecenásai voltak — de a gyermekszoba fogynépszerűségét a tegelőnkébb fantázia sem tüntetheti el. Érthető, ha a kezük és fejelemhez szokott emberek hamarosan kiábrándulnak a közösségi élethez fűzött várakozásalkból és csalódottságukban elszigetelődnek. A bajon segíteni lehetne, ha hasonló gondolkodású, magatartás s kultúra tekintetében egymáshoz illő embereket csoportosítanának a menházakon belül. E javaslat ellen azzal lehetne érvelni, hogy kuszákat teremthet. Joggal lehet elvárni, hogy nyosabb emberek igyekezzenek jobb útra téríteni tévelygő társait, de az embernek elme egy kedve az ilyen kísérletektől, ha gorbombaságokat vágnak a fejéhez. Az öreg ember nem hallgat a jó szóra, nem kell neki más tanácsa, mert jobbnak és okosabbnak tartja magát másnál, az egyenlenség okát nem önmagában, hanem másban keresi.

Szülők és gyermekek
Néhány hónapja Givát-Haslosán vagyok. Givát-Haslosát kies fekvése, dúsán fásított, 150 dunámos kiterjedése és kitűnő levegője arra predesztinálja, hogy a a natanjal luxusmenházat is túlszárnyalja. Sajnos az itteni emberanyag elmarad a pardsesszali nívó mögött, aminek főleg az lehet az oka, hogy az itteniek többnyire Pardsesz Chanáról jöttek, ahol éveken át kellő felügyelet s irányítás nélkül éltek. A szülők és gyermekek közötti viszonyról azért kell külön foglalkozni, mert rossz nyelvek szerint az aggmenházak főleg a gyerekek teher-

mentesítését szolgálják. Körülbelül a gondozottak harmadának gyerekeik vannak az országban. Ha el is ismerjük, hogy szűkös lakások és nehéz kereseti viszonyok megnehezítik a gyermeki kötelesség teljesítését, még sem lehet elvárni a valóság felett, hogy 3-5 gyermekes szülők is vannak a Malben-lakók között. Érdekes megfigyelni, hogy milyen sugárzó arccal hozzák a gyerekeket szüleiket az aggmenházba. A szabadulás öröme től lehet olvasni arcukról. Tehets gyerekek szüleinek az aggmenházban való felvétele olyan gyermektelen aggok felvételét kíséreltet, akik inkább rászorultak a Malben gondozására.

Udvariasság és jó modor

Nagyon kevesen hódolnak az együttélés követelményeinek. Főleg férfiak tozობnak gorbombasággal, de modortalan nők is akadnak szép számmal. Sűrűn szórnak átkokat is egymás fejére. Pardsesszian egy férfi külön jogokat szabadalmaztatott magának. Mindenkit — korra való tekintet nélkül — letegez. Minden férfit Jánosnak szólít, de a nőket névvel sem tiszteli meg, hanem szajháknak nevezi őket. A vezetőségnek és konyhaszemélyzetnek sok baja volt az egyik férfi telhetetlen ét-

vágyának kielégítésével. Illetlen viselkedése miatt a konyha bejáratánál külön asztalnál helyezték el s maga kellett az ételét kihozza. Ez a rendszabály is csak rövid ideig használt, kiltították az étteremből és szobájában kellett ennie. Nemsokára a templomból is kiltították izgága viselkedése miatt.

Givát-Haslosán a lakók kétharmada nő. Sokan elhanyagoltak, rendetlen ruházatnak, külső megjelenésükre mitsem adnak. Némelyiket az uralkodás vágya hevíti. Ujságolvasás és fűrdőszoba használatát tekintetében elsőbbségi jogokat vindikálnak maguknak.

Az ellátás

Házastársak külön szobákban, egyedülállóknégyenként — némely otthonban hármassal együtt laknak. Leginkább ezek között akadnak összetűzések. Minden épületben van fűrdőszoba és tusoló. Pardsesszian a férfiosztályon az ugynevezett fűrdőmester abszolút jogokat gyakorolt. Legutóbb el akartak venni tőle a megbízást, ami annyira megkeserítette, hogy végül is meg kellett hagyni tisztjében. A víztől irtó zokkal is akad baj. Hosszú hónapok után egy asszonyráparancsoltak, hogy fűrdődjön meg. Szegényke a

fűrdő után rosszullettről panaszkodott.

Givát-Haslosán bezzeg nem irtóznak a fűrdéstől. Oszályom 21 férfit olyan sűrűn használja s ékteleníti el a fűrdőszobát, mintha a mult mulasztásait akar-ná pótolni. Olykor éjjel kö-rül, vagy reggel háromkor a szomszédos fűrdőszoba vizének csobogása riaszt el álomból. Az embereknek nincs takarékosági érzé-kük. A klozet vizét nem zárják el, a villanyt sem oltják le. Hadd vesszen kár-ba, hiszen nem ők fizetik.

Az emberek főgondja a foglalkozása az étkezés. Ha megszólal a csengő, felboly-gatott hangvételű módjára loholnak az étkezőterembe. Sokan nem bírják kivárni a csengő hívó hangját, ha-nem már előbb ellelik az étkező terraszt, hogy első-nek jussanak a paradicsom-ba. A pompás terem csak-hamar visszhangzik a nagy zajtól, melyben saját szá-vát sem hallja az ember. Némelyek evési s ételiek fel-szeleltetésének módja nem alkalmas az asztaltársak étvágyának fokozására. — Akadnak olyanok is, akik a későnyjövő tányérjáról el-csessenek egy-egy darabot. Némelyek tányérhordás ürü-gye alatt a konyhába sur-rannak s cukorra vagy más ehető dolgokra vadásznak. Egy asszony azt mondta, hogy lopni kell, mert nem adnak eleget enni s meg-említett, hogy Transznisztri-ában is több enniváló volt. Amikor azt kérdezték, hogy miért nem maradt ott, szó nélkül elszokolt.

Olyan hírek keringenek, hogy egyes menházakban jobb s több enniváló van, mint másokban. Az összes otthon-naknak egyforma költés-vetési keretük van, tehát nem lehetnek lényeges el-térések az ellátásban. Az ételmezés a gazdasági inté-ző rátermettségétől függ. Minél gyesebb a nyers-anyagok beszerzésében és idejében való felhasználás-ban, annál áldásosabb a mű-ködése. Persze a szakács-nón mulik, hogy a nyers-anyagok izletes étellekké va-rásozja. Ugy Pardsesszian, mint Givát-Haslosán az étel-kezes bőséges, főleg a reg-geli. Margarin vagy vaj, gyümölcs, hering, szardi-nák, paradicsom, saláta, tea, kávé, tej és kakao váltakoznak a reggeli menübén. Minden hétköznap zabpe-hely, vagy grileves egészí-ti ki a reggeli étkezést. Déiben levest, zöldségfélé-t, olykor süte vagy rántva, borbonyt s narancsot, kom-potot vagy puddingt ad-nak. Péntek este pontyot, szombat déiben húst adnak. Olykor hétköznapra is esik konzervhús, vagy halfilé. Délután uszonnára tea és keksz járja. Est a reggeli-hez hasonló, de kevésbé bőséges étlap van, ami öreg embereknél rendjénvaló.

Foglalkoztatás

Tétlenség a legtöbb Laj-forrása. Az ember főként unalmában szörfölködik. A Malben nagy gondot fordít a lakók foglalkoztatására. A betegeket s testi fogyaté-kosságban szenvedők kivé-telével mindenkit munkára fognak. Némelyek az ud-vart seprik, a kertet, fákát s virágokat gondozzák, má-

A KÖNYV, AMELYRŐL AZ EGÉSZ MAGYAR JISUV BESZÉL!

AZ UTOLSÓ
MAGYAR-ZSIDÓ
GENERÁCIÓ
UTOLSÓHUSZ
ÉVÉNEK
REGÉNYE
ABADI ERVIN
NAGYSIKERŰ
KORRAJZA

328 oldalon, a szerző tíz rajzával és színes borítólappal, félvásonkötésben

Ára: **IL 3.500.**

BIZTOSítsa PÉLDANYAT, RENDELJE MEG A HELYI TERJESZTŐNÉL, VAGY AZ ÚJ KELET MEG-BIZOTTJÁNÁL.

Küldje el a könyvet külföldi rokonának, ismerősének pésszáchi ajándéku!

sok árak be és kirakásá-nál segítenek. Mesterembe-rek saját szakmájukban dolgoznak. Az asszonyok a konyhában s tálalásnál se-rénykednek. Van műhely, ahol varrnak, szönek, köt-nek, fehéreműt javítanak. Gyönyörű kézmunkákat, já-tékszereket, öveket, pullo-vereket, kesztyűket készí-te-nek. Mindezt mérsékelt, inkább szimbólikus díjazás-ban részesülnek. Vannak olyanok is, akik kézimű-veket városokban értéke-sítik. Akadnak konok mun-takérelők is, akiket resté-ségükből sem jó szóval, sem fenyegetéssel nem lehet fel-rázni.

Egészségügy

Minden aggmenházban, orvos, betegápoló s beteg-szoba van. A lakókat min-den évben kétszer tüzetes vizsgálat alá fogják. Komoly betegek mellett kép-zelődők is akadnak, akik minden semmisséggel orvos-hoz szaladnak. Ha van or-vos ki kell használni s le-gyen dolga. Eleinte 30-40 ember is szorongott a váró-teremben. Az orvos nagyon türelmes volt, de végül még-is felére kellett csökkenteni a rendelő napokat.

Vallási s kulturális élet

Minden aggmenházban van templom s kulturterem. Ujságok és folyóiratokon kívül könyvtár is van. Elő-adásokat is tartanak. Réz-ben a lakók, részben a köz-pont kiküldöttjei az elő-adóok. Pardsesszian történel-mi szemináriumot rendez-tek és Sálom Aléchem mű-veiből olvastak fel, fali uj-gót is szerkesztettek. A nem-zeti ünnepeket is megtar-tották. Havonta egy két fil-met is vetítenek. Sajnos, legtöbbjük régi, lejátszott film. Tanulságosabbak az országot ismertető előadások, melyeket látképekkel kísé-rik. Olykor kirándulásokat rendeznek a közel nevezet-ségeihez. Külön büszke-sége Pardsesszianak a ve-gyes énekkar, amit egy volt bukaresti tanárnő olyan ki-

tűnően szervezett meg, hogy más otthonokban is vendég-szerepelt. Főleg írvit s ju-dis dalokat tanultak be, egy-részüket felvették hangre-zekre s a Jointnak küld-ték Amerikába. Különben a központ olykor hivatásos énekeseket is küld s hang-rezerekkel is ellátja a men-házakat.

Az aggmenházak jövője

A Malben a maga nemé-ben páratlan intézmény. Egyetlen bevándorlási or-szágból sem gondoskodnak az elaggott bevándorlókról olyan tökéletesen, mint Iz-ráelben. Ez kizárólag a Joint s az intézményi fenntar-tó amerikai zsidóság ér-de-me. A Malben befekteté-si s fenntartási költségeit a Joint fedezi anélkül, hogy Izráel kormányától vagy a-kosszágától hozzájárulást ké-nyelne.

Áldásos működése mellett sem lesz a Malben hosszú életű. A társadalmi átma-kulás korát éljük: a szocia-lis törvények idővel felesle-gessé fogják tenni a agg-menházakat, mert a dolgo-zók öregségükre nyugdíjat fognak kapni. Nyenformán 10-20 év alatt össze fog-nak zsugorodni, majd tel-jesen el fognak néptelened-ni az aggmenházak. A kö-vetkező nomzedék nem fog-ja az együttélés hátrányait megélelni, mert a mostani dolgozók, munkájuk gyü-mölcsét élvezve remélhető-leg, tetszésül, szerint fog-ják életüket elrendezhetni.

TELAVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ALLENBY: Verdi
ARMON-DAVID: Romeo és Julia
CHEN: A két gardista
EDEN: Volha, a csajnyakirányó
ESZTER: Le Intedeli
MIGDALOR: Rasputin
MUGRABI: Prince Vallant
OPHIR: La grande speranza
ORION: Nagyvárosi fények
SIDROT: The red shoes
TAMAR: The Captain's Paradise
YARON: Az évszázad
ZAMIR: On the Loose
MATMID: Tavasi titkok.
Abbot és Costello
DAN, Pardsesz-Katiz: Cruel sea.

Március
16
szerda

HOH. — TEL-AVIV

Este 8.15-kor a Bét Háchinuchban, (Reiness-u. 6.)

Dr. WALTER ÉJTAN:

„Az izraeli külpolitika útja”

Az est további részében:

Dr. Hermann Dező, Rosenfeld Sándor és Zeév, — villámrajzokkal.

Ma van az új Népkölcsonkötvények huzása

Siensen megvásárolni kötvényét!

Csak 20 fontot kell befektetni és 40 ezer fontot, 30 ezer fontot, 20 ezer fontot és további összegeket nyerhet.

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Itt a tavaszi divat

Megérkeztek Párizsból a tavaszi feccskék. Az utcán még nem látni az új tavaszi divat szerint szabott ruhákat, de a szalonokban már lázasan folyik a munka, készülnek Dior, Carven, Givenchy, Balmain, Desses és a többiek fantáziájának izráeli szülöttele.

Nem lesz könnyű dolguk a szabónoknak az ideán. Az új párizsi kreációk szabásmintái hallatlanul bonyolultak. Ugyhogymég a hozzáértő szem sem tudja két lépésnyi átváltozást megállapítani, hogyan készült es, vagy amaz a ruha.

Tulzás volna azt állítani, hogy a tavaszi divat forradalmi újításokat hozott magával. Mindamellett van változás elég. Mint ahogy minden évben van változás, mert ha nem volna, miből élne a világ? A párizsi divatkirályok és milyen kifogással rendelnek mi új ruhákat, amikor a régi még hordható? Es különben is, a kultúr világ minden asszonya a világ fővárosából érkező újak szerint öltözködik — éppen mi lennénk kivételek?

Két dolog érdekkel bennünket elsősorban: Mi Párizs új divatja? Es ami ennél is fontosabb: hogyan fogják az izráeli szalonok nálunk az ideai francia divatot alkalmazni?

CARVEN

Írta: Guttman Kató

Felkeresetük három mérvadó „magyar” szalon tulajdonosától, hogy választ kapjunk tőlük a fenti kérdésekre. Azonkívül Gaby volt olyan szives — nem először és reméljük nem utoljára — rendelkezésünkre bocsátani az alább közlött rajzokat.

GABY:

Az 1956 évi tavaszi divat általánosságban szembefordult a téli tendenciával, meghosszabbítva a mellvonalat, ami különleges fontosságot ad a szabásnak.

A kabátok háromnegyedesek vagy hétnyolcadesek. A kosztümök erősen franciaiak, bővebbek, mondhatni ruhaszerűek lettek. A gallérok elállnak a nyaktól, az ujjak mint eddig beva-

GIVENCHY

rottak, de sok a japánmódú is. Domináló szín a sötétkék a fehér kékkel vagy lila árnyalatokkal. A sárga különböző árnyalatokban a pasztellszínek. Az anyagokban sok a csikos hosszabban és keresztben alkalmazva.

A fentiek képezik azt az alapot, amely szerint a tavaszi, illetve a nyári divat ki fog alakulni.

Ezzel szemben — Christian Dior, mint minden alkalommal, most is valami újat hoz, mert ő a divat Gershwin-je. Az ideán az Avonalat hozta divatba, ami azt jelenti, hogy a svájfolás egészen a hónaljig indul ki, fokozatosan bővül és a szoknyában alul hangszzerűen végződik.

Véleményem szerint mi ezt ebben a formában nem fogjuk átvenni.

SCHLEIFER LILLY:

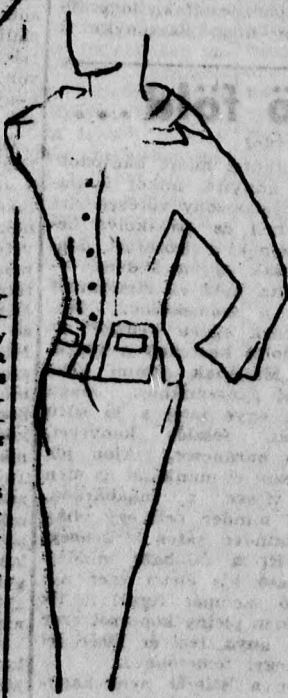
Gyönyörű dolgokat hozott magával Párizsból. Káprázatos anyagokat, komplikált szabásmintákat. Nézzük elsősorban, hogy mi az, ami az izráeli nő számára

DIOR

alkalmas, ami nemcsak szép, hanem praktikus is.

Baleciga, az I-vonal me lett tör léndessé. Ez nagyon szűk szoknya és kinn kabátokra emlékeztető hosszú

BALMAIN

szűk. Nálunk Izráelben ez elképzelhetetlen. Tehát mi át fogjuk venni az Avonalat, amely igen fiatalos, jól öltöztet a még széles csípőjű nőknek is igen elő-

nyös. Ugyanis ebben a szabásban a csipővonal csak addig a pontig hangsúlyozott, amíg a csipő még keskenyét mutat. Így módunkban áll úgy öltöztetni hölgyeinket, ahogy az izráeli számára a legelőnyösebb. Az ideai divatnak izráeli szempontból külön nagy előnye, hogy a mély kivágást még a kosztümökre is átvetették, ami az itteni klímának igen megfelelő és így az izráeli asszony megszokott kosztümjeit még a nagy melegben is tudja majd hordani.

A ruhák ujjatlanok, de azért mód van egy kis ujj bealkalmazására. Főleg a két- vagy háromrészes kompiók divatosak. A ruhákhoz ugyanolyan vagy harmenzaló színű rövid vagy hosszabb kabátokat hordanak. A kabátok gallérműk, csak az igen disztes estélyi kabátoknak van nagy gallérjuk. Divatszín: a sár-

DASSES

ga minden árnyalatban, sötétkék és fekete sokszor együtt és az összes pasztellszínek.

„BUDAPEST”-SZALON:

Egy kis izelítő az új tavaszi divatról: a téli szalonban az ugynevezett H-vonalról beszélünk, a jelek szerint most az A-vonal következik. Néhány év előtt még Párizs jelentette egy jelöltökötő nő falmát, — az utóbbi időben már Amerika is komoly haladást ért el a divat terén.

Az új tavaszi divatban tulajdonképpen nincs jelentős újítás. Favorit az ugynevezett „deux-pieces” a kétrészes ruha, amely erős versenytársa lett a kosztümöknek. Ez azonban, mint mindig, most is divatos. Kedves modellünk egy kis derékba szűkített, amelynek dupla gallérját különböző variációkban lehet viselni. Majdnem minden ruhához kabátot hordanak, az egészt rövid kabátoktól kezdve a háromnegyedes hosszúig. A ruhák hossza majdnem változatlan. Dior meglehetősen sok rövid estélyi ruhát mutat meg szám láthatatlan alszoknyával. Sok a hátul díszített princess-vonalu ruha, ahol bő alkalma nyílik a csapongó fantáziának. Szinben a fehér, a pasztellszínek és a vajsziin vezet.

A jövő héten folytatjuk ezt az interjuszorozatot a vezető „héber” szalonok tulajdonosnőivel.

Jómegjelenésű hölgyeket pincérmőnek felvesszünk. Előzetes gyakorlat nem szükséges, betanítjuk. Jó fizetés, lakás, ellátás. Elsőrangú pincérmőket is keresünk. Bemutatók: SARON HOTEL HERZLIA, QN, SEA.

Nagy emberek mosolya

Talleyrand, a múlt század legnagyobb államférfia, aki a francia forradalom előtt, a forradalom alatt és után, Napóleon uralkodása alatt és bukása után Franciaország külügyminisztere volt, egy alkalommal Metternich hercegnek bókolt.

— Ön korunk egyik legnagyobb államférfia, herceg — mondta Talleyrand. — Attól tartok, kegyelmes uram, hogy ön ezt akkor is mondaná, ha nem ez lenne a meggyőződése — szerénykedett Metternich.

— En pedig úgy vélem — válaszolt nyomban a francia államférfi — hogy énnekem akkor is es a meggyőződése, ha nem mondom.

Egy alkalommal Andrássy gróf, amikor osztrák-magyar külügyminiszter volt, alaposan megvárta az angol követet, aki emiatt szemrehányásokat tett neki.

Andrássy azzal mentegetőzött, hogy éppen öltözködött, mire a búsza angol diplomat a könnyedén odavetett válaszára sértődötten kiáltott fel:

— Ne feledje el kegyelmességét, hogy személyemben az angol királyné látogatását fogadja ön!

Andrássy kedvesen felelt: — Hiszen bejáratja, kedves lordom, hogy az angol királynét mégsem fogadhatom ingujjban.

Anasztasio Somoza, Nicaraguai köztársasági elnöke, aki egyébként kitűnő öltözköbajnok, most harmadszor hívta ki párbajra Jose Figuerest, a costarikai államelnököt.

Jose Figueres államelnök nyilatkozatot tett közre a párbajkihívással kapcsolatban. Ezt mondta:

— Somoza bolendabb, mint egy megkerült bakkecske. De azért a párbajkihívást elfogadom, ha a párbaj színhelye egy orosz tengeralfutár lesz.

A costarikai államelnök ezzel nicaragui kollégáját kommuniztának kívánja minősíteni.

Amerika egyik legnépszerűbb filmszínésze a magyar származású Peter Lorre, aki főleg borzalomkeltő filmekben szokott szerepelni. Legutóbb egy televíziós műsor keretében együtt szerepelt Boris Karloffal, aki mint ismeretes Peter Lorre törvélisa. Ebből az alkalomból az egyik filmújság munkatár megkérdezte tőle, tényleg olyan „nehéz alak” Karloff, mint amilyennek mondják.

Szó sincs róla — válaszolta nyomban Peter Lorre — eddig én már ötször is megöltém őt, míg ő engem csak kétszer...

Forgácsok

A legeggyűbb asszony is tud egy okos férfivel bántani, de buta férfít csak nagyon okos nő tud kezelni.

A nő nem azért imádkozik, hogy ne essen kísértésbe, hanem azért, hogy ha tényleg vele legyen hozzá batorsága.

A férfi azért vette el a nőt, mert szerette. A nő azért szerette a férfit, mert elvette.

Furcsa álma volt a feleségemnek az éjjel. Azt álmodta, hogy egy milliomos nő van férjénél.

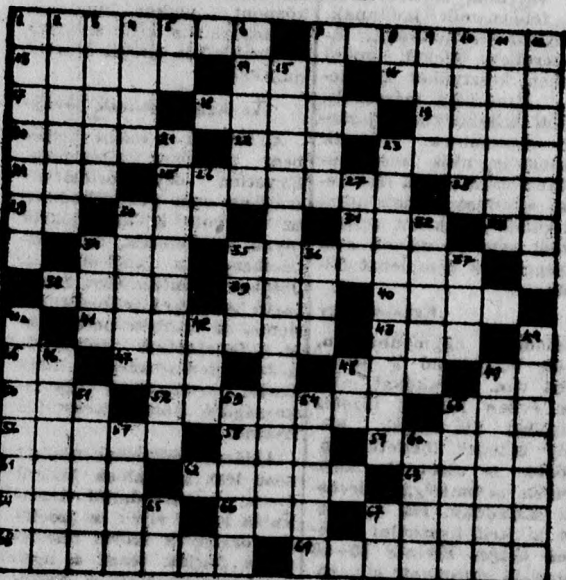
Akkor nekem jó dolgom van, mert az én feleségem fényes nappal is azt álmodja.

Azok az évek, amikor egy nő letagad, nem mennek veszendőbe, mert azokat gondosan hozzászámolja a barátói korához.

Boldog vagyok, hogy nem születtém férfinak, mert akkor egy nőt kellene elvennem feleségül.

KERESZTREJTVÉNY

1956 március 15.

VISSZINTES: 1. Európai állam. 7. Alatti lezármazás. 13. Volt USA elnök. 24. Régi ürmérték. 26. Izráeli miniszter. 17. Szerelem. 18. nyelven. 19. Bibliai hely. 20. Polgár. 21. Híres negatív. 22. — 13 vízszint. utolsó betű. 23. Sötétmérték. 24. Hull. 25. Ben Jonson műve. 28. Idegen férfinev. 29. Közhasznúlatu idegen helyezés. 30. Növénny termék. 31. T. Thomas Mann írója. 33. Víz. 34. Nem ugyanaz. 35. Hangszín. 39. Vízszint. francia író. 39. Távirati töredék rövidítése. 40. Z-vel rádiómárka. 41. Az adminisztráció fontos része. 42. — 39 vízszint. 45. A. A. 47. Zsidó távirati töredék rövidítése. 48. Nagyhatalom. 49. A-vel fejelembe. 50. Gyümölcs — héberül. 52. Orosz kislány (s-a). 55. G-vel férfinev. 58. Csónak. 56. Latin át (i-r). 59. Névelvet maganyelvi amerikai újság. 61. T-vel zsidó név. 62. Vírág. 63. Zsidó név. 64. Mellét. idegen nyelven. 66. Kovér — tag.

67. Ország, idegen nyelven. 68. Lángos Béla szerepe. 69. Jótékonyaság. FOGGOLÉSES: 1. Postai zsidó színház. 2. Vécsek. — 3. Francia kollaboráns volt. 4. A-vel kereskedelmi kifejezés. 5. Kettős más-szalagszó. 6. Lop. 7. Sülyös betegség. 8. D. M. 9. Shakespeareal figura. 10. USA elnök volt. 11. Angol festő (n-m). 12. Svédjában van. 15. Újságtérjéssel kapcsolatos törvény. 21. Bauchandall. 22. USA állam. 30. Újzélandi népfaj. 32. Idegen törvényhozó testület. 34. 1051 — római számmal. 35. Kelet — idegen nyelven. 36. Zaj. 37. Enyém, olaszul. — 40a. Szakai ország neve. 42. Vízszint: valóság — héberül. 44. Angol király volt. 46. Vulkán orsz. — 48. Erről a Bencéről írt Nyírő. 49. Nap. 51. Vízszint: most jelent meg könyve. 53. Idegen női név. 54. Egész termék. 55. Volt német államfő. 57. Shaw és Sean O'Casey. 60. Bo. . . . város. 65. bta. 67. G. R.

Kozmetikai tanácsok

A szem a lélek tükré. Lelkünkön még a kozmetika sem változthat, de a szemünkön igen. A nyugati fővárosok kozmetikusai az ideán különösen sok figyelmet szentelnek a szemnek. Ha azt a látászatot akarjuk kelteni, hogy hosszú szempilláink vannak, festék nélkül is segíthetünk magunkon. Mártusok szempillakeféntket ricinusolajba és keféljük át vele naponta szem pilláinkat.

Ha a festés mellett döntünk — ami hatásosabb — akkor a kefécskével, amely nélkül mindig ügyelni kell arra, hogy használat előtt tisztá legyen, kenjük fel a festéket óvatosan kétszer egymásután vékonyan a szempillákra és ha megszárad, keféljük át azokat.

A ragyogó, csillogó szem különös szépséget biztosít az arcnak. A művészek ehhez atropint használnak. Mi azonban megelőgésünk enyhe borvízzel, vagy lan-gyos átszűrt kamilla-teával, amit egy tompaszűű likőrös pohárkába töltünk. Ezt

rászorítva szemünkre hátra hajolunk és „belepislogtatjuk” a folyadékba szemünkét.

A szemöldök formája nagyon fontos, mert ez adja meg az arc kifejezését. Lehetőleg hagyjuk meg az eredeti formáját, csak javítsunk rajta. Keféljük át és azután távolítsuk el a felesleges szálakat egy pincetta segítségével főleg a végeknél és alulról. Ha szűk ság van rá, hosszabbítsuk meg egy szemöldökrudacsk segítségével, de nem lefelé, mert az öregít. Szőkék és vörösek sötétbarna színt használjanak, mert a fekete legfeljebb estére szép.

Estére használhatunk szemfestéket is. A legkevésbé feltűnő, ha egy puha, kicsit szürkéskéket választunk, az minden színű szemhez jól áll. Ezt a kö-zépső ujjunkkal kenjük rá a szemhéjra. A szempilláknál elkezdve, óvatosan haladjunk fel a szemöldökig és oldalra a szemsarokig. A hatás nem marad el.

UJ KELET REJTVÉNYPÁLYAZAT SZELVÉNY 1956. MÁRCIUS 15.

Név: _____
Cím: _____

Tünivalók az Uj Kelet rejtvenypályázatáról
Az UJ KELET 8 oldalas keddi számaiban közlendő keresztrejtvények megfejtői között értékes díjakat sorsolunk ki. A keddi számban közzét rejtvenyek megfejtését legkésőbb péntekig kell postára tenni az Uj Kelet címére, Rech. Hanegev 11., TI-Aviv.

A hónap végén megejtendő sorsolás eredményét az UJ KELET pészáchi száma fogja közölni.
A megfejtéshez esatolni kell a megfelelő számú szelvényt.
Az UJ KELET pénteki számban közzét keresztrejtvények megfejtői között, mint eddig — továbbra is — hétről-hétre értékes könyveket sorsolunk ki.

KLEIN JAKAB,

akit a magyar zsidóság nem értett meg

— Halálának évfordulójára —

Ma, kedden délután 2 órakor állítanak sírkövet Klein Jakabnak a kirját-saui temetőben.

Semmi kétség: Klein Jakabnak a tudományos világban volt a helye. Tudós volt minden ízében: szorgalmas, módszeres, analitikus. S rengeteget tudott. Ha más környezetben él, egész biztosan katedrához jut. Értékes, nagy könyveket írt volna a zsidó irodalom fejlődéséről, a hátszlábról, a pilluláról, a chászidizmusról, a jiddis nyelvről. Esetleg a zsidó tudomány más ágazatában specializálta volna magát és ebben ért volna el nagy eredményeket. Dehát ő ortodox zsidó volt Bánffy-hunyadon és így egy életen keresztül ecetet gyártott.

Nemzedékeken keresztül az volt a szokás, hogy amikor a rabbi elbocsátotta tanítványát, írást (oklevelet) adott neki. Ez volt a "ktáv". Ebben az írásban megrajzolta tanítványai jellemét, bizonyította, hogy milyen fokot ért el a tudásban és végül áldást tartalmazott az írás: "Vejaftuoc májonotáv chucá", vajha a tudás úgy bugyogna ki belőled, ahogy a víz bugyogyan ki a gazdag forrásból. Ez a hagyományos áldás Klei Jakabon nem fogott. Irodalmi hagyatékai mindössze egy 37 oldalas kis írást és 4-5 értekezést. Egy mű értékét, súlyát nem az oldalak száma szabja meg. Pinsker is csak egy

füzetet írt „Autoemancipáció” címmel, Herzl „Judenstaat”-ja sem volt vaskos mű. De az ő magjuk megfogalmazott, a Klein Jakabé nem. A pusztába kiáltott bele és hangja elvesszett. Istenem, milyen kár. Mennyivel másképpen alakult volna a magyar zsidóság sorsa, ha megérti Klein Jakab szavát.

Klein Jakab a magyar ortodoxizáshoz fordult. Azt hirdette, hogy a Balfour-deklarációval új korszak köszöntött be a zsidó nép életébe, s ami a lényeg: a cionizmus összecsapott a vallással. Igaz, — írta, — a vallástalanok többségben vannak a cio-

nista szervezetben, de módunkban van változtatni a helyzetet. Lépjünk be mindannyian a cionista szervezetbe. A többség súlyánál fogva, vegyük kezünkbe az irányítást.

Az első Jahzeit napján forgatom a füzet elsárgult lapjait. „A cionizmus, a héber kultúra és a vallás” a címe. Talán az első modern héber nyelvű megírt munka Erdélyben. Mottóját Joél könyvének harmadik fejezetéből vette: „Es majd profétáinak falkák és leányai, véneik álmodnak... mert Clon hegyén és Jeruzsálemben lesz a menekülés.”

Ezt a füzetet, amely „Bánffy-hunyadon, a harmadik alijja első esztendőjében íródott” Klein Jakab megírhatta volna magyarul, esetleg jiddisül, vagy rabbinikus héberrel. (Évekkel később a „Korunk” c. társadalomtudományi szemlében írt tanulmányt az Áchád Háám-féle nemzeti filozófiáról). Ebben az esetben olvasták volna a füzetet, vitatkoztak volna róla. De Klein Jakab modern héber nyelvű irt, tudományos stílusban. Ez demonstrációnak nagyon jó volt, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség ki is adta a füzetet (dr. Chajim Weissburgtól tudom, hogy ez volt az erdélyi cionista szervezet elsőszámú kiadványa), de visszahangja nem volt. Nem hiszem, hogy akadt volna egész Erdélyben két tucat zsidó, aki ezt a füzetet elolvasta volna. Püspökadányba, Szegedre, Balassagyarmatra el sem jutott.

Mit hirdetett Klein Jakab Bánffy-hunyadon a harmadik alijja első évében? Elsősorban bonckés alá veszi a zsidó szellemi áramlatokat. „Régi volt a hordó, — írja, — de a bort mindig felrisszítotték. Rámámot eretneknek kiáltották ki. Ugyan-ugyan ki halott 13 hittételtől? A Tóra 613 parancsát áll. De alig telt el 50 év és Rámám felfogása lett a hivatalos zsidóság. Hát a Báál Sém ellen nem lázadtak-e fel a rabbinusok? A vilnai gáon nem átkozta-e ki? Ötven

évvél később chászid volt a hivatalos zsidóság. Az új korban az asszimiláció támadta meg a zsidóság gyökereit. Ugy pusztit, mint a járványos betegség. Az egyetlen mentés, a kiút: a cionizmus. „Hájjáhdut thjo cionit, ó lo thje kiát!” — a zsidóság vagy cionista lesz, vagy egyáltalán nem fog létezni.

A füzet utolsó fejezetét Klein Jakab a magyar ortodoxizáshoz szenteli. „Az ortodox zsidóság habozik, nem tudja csatlakozzék-e a cionista szervezethez, vagy sem. Evtizedekkel ezelőtt, a szomorú emlékeztető kongresszuson kettévágták a zsidó népet, a cionizmus egyik alapvető tétele pedig a zsidó nemzet abszolút egy ségének az elismerése.”

„Az ortodoxia vezérei azt hitték, hogy szakadással meggátolhatják az asszimilációt. Azt a hibát követik el, amit az annakdótabeli háziasszony, aki a nyálank ciciát felvitte a padlásra és elhúzta onnan a létrát, hogy ne jöhessen le onnan. Elfelejtették, hogy a mai chászid, az a holnap ortodox zsidója, a holnap ortodox zsidója pedig a holnap utáni neolog. Mindez csak idő kérdése. A ragály ellen úgy védekezhetünk, hogy saját országunkban, saját nemzeti kultúránkat fejlesztjük ki.”

„A második honalapítás idején a higgadtak, a bölcsek kerekedtek felül. Zsidó és zsidó között nem tették különbséget, pedig volt közöttük „neológ” is. A mai ortodox zsidóságnak nem szabad távolmaradnia. Híglás háasá' veod lo ávrá! Utótt az óra, de még nem múltott el! A magyar or-

toodox zsidóságnak fel kell ismernie, hogy választóton van. Ma még irányíthatja saját sorsát. Fz a történelmi pillanat, egységesen kell belepününk a cionista szervezethez s az ebből a lépésből adódó összes következtetéseket le kell vonnunk.”

Ez volt Klein Jakab első és utolsó műve. A kudarc után nem tett újabb kísérletet. Szobájának négy falán, könyvek és folyóiratok között élte életét. Megvársárolt minden jobb héber könyvet, gyarapította a könyvtárát, elment konferenciákra, a cionista kongresszusokra, de csak mint megfigyelő. A harmincas évek elején ellátogatott Palesztinába, akkor érlelődött meg benne az alijja terve.

De visszament Erdélybe és a terv végrehajtása kitoldott. Klein Jakab tovább készítette az ecetet. Az északadák a kolozsvári gettóban érte. Valakinek eszébe jutott, hogy Klein Jakabnak érdemei vannak: ő írta Erdélyben az első héber nyelvű cionista brosúrát. Auschwitz helyett rá került a háciál-vonatra és Bergen-Belsenen. Svájcban keresztül a végén csak eljutott Tel-Avivba.

Ez volt a 37 oldalas füzet jutalma. A magyar ortodoxizán nem segített, de Klein Jakabnak lehetővé tette, hogy ágyban és párnák között adja vissza lelkét teremtojének és a hazai földben pihenjen el a teste.

„Chávál ál deávdin” — kár azokért, akik elkallódnak és ninos, aki pótolja őket. Kár, hogy ez a kivételes képességű tudós nem a katedrán, az íróasztal fölött élte életét. Mert ecetkészítői voltak bőven a magyar zsidóságnak, de tudósokban, polihisztorokban, héberlelkű cionistákban olyan nagyon szegény volt... (sch. d.)

Március 24-ikén

Intelligencia-vizsgát rendeznek 14 ezer nyolcadikos elemista részére

Az ösztöndíjak sorsát is ez a vizsga fogja eldönteni

Dr. P. Kállay, a közoktatásiügyi minisztérium főosztályos vezetője az elemi iskolák igazgatóinak jeruzsálemi találkozásán bejelentette, hogy március 24-én csütörtökön 12órán kezdett intelligencia-vizsgát rendeznek az ország 14 ezer nyolcadikos elemistája számára. Az intelligencia-vizsga egyben statisztikai adatokkal fog szolgálni az elemisták műveltségi nivójáról, a mábárak és városok, a vallások és nem-vallások iskolák, valamint az ország különböző körzeteinek egymáshoz való viszonyáról az állami oktatás terén. A vizsgák eredményei egyben megkönnyítik majd annak megállapítását, hogy kik azok a diákok, akiknek a rendelkezésre álló ezer ösztöndíjjal a minisztérium további tanulmányaikban segítségükre lesz.

A vizsgaanyag két részből áll és 252 kérdést tartalmaz. Minden kérdés mellé négy válasz van írva s a diáknak meg kell jelölnie a helyes választ. A kérdőív személyes adatokra vonatkozó pontokat is tartalmaz, mint születési hely, a szülők iskolai végzettsége, anyanyelv stb. A gyerekeknek a vizsga előtt meg fogják magyarázni, hogy a vizsga eredményei nem befolyásolják rendes osztályzataikat.

ÉN ÉS A KISÖCSEM

Bársony Rózsi

ELŐADÁSAINAK ÚJ DATUMAI:

Premier! MA kedden, március 15-én este 8.45-kor RAMAT-GAN, „Rama”. — A márc. 9-iki jegyek érvényesek. — Még néhány jegy: Rechnitz, Bialik 57. Tel-Avivban: „Rococo”, Dizengoff 93. sz. „Kana”, Allenby 83.

JERUZSALEM, „Edison”, márc. 16., szerda este 9 órakor (nincs változás). — Jegyek: Kahane jegyiroda.

HAIFA, „ORAH”-mozi, márc. 17., csüt. este 9-kor. A 10-iki jegyek érvényesek. Még néhány jegy: Grünbergernél, Shapira u. 13. szám.

KIRJAT-CHAJIM, „Bét-Háám”, március hó 20-án vasárnap 8.45-kor. — A márc. 13-iki jegyek érvényesek. Jegyek: A mozi pénztáránál; Haifán: Grünbergernél; Naharián: dr. Sommer parfumerie, Sikun Amidár; AKKON: Léval újságkioszkban.

RAMAT-GAN, „Rama”, második előadás, március 23-án, szerda este 8.45-kor. A 15-1 jegyek érvényesek. Jegyek: Rechnitz, Bialik u. 57; Tel-Avivban: „Rococo”, Dizengoff 93; „Kana”, Allenby 83.

NATANJA, „Sáron”-mozi, márc. 24., csüt. este 8.45 (nincs változás). — Jegyek: Signal-Ruzsanzky jegyiroda

RISON-LECION. Március hó 30-án, este 8.30-kor. „Tiferet”-mozi. — A március 14-iki jegyek érvényesek. Jegyfelvétel a már jelzett irodákban.

SOKAT KERESNEK-E? A ZÖLDSÉGKERESKEDŐK

A kereskedőegyesület keretében működő zöldségkereskedők központja körlevelet intézett a lapok szerkesztőjéhez, amelyben megcáfolja azt a közhívet, mintha a zöldségkereskedők az árubőség következtében jól keresnek. A körlevél szerint ennek pont a fordítottja igaz és ezt az állítását a következőkkel támasztja alá:

1. A kereskedelmi élet nincsen törvényesen szabályozva és így más és más típusú üzletek támasztanak egymásnak konkurenciát ugyanabban az áruban. A városi hatóságoknak nem áll módjukban megállapítani, hol és milyen üzlet szabad nyitni és ez anarchiához vezet.
2. Az országban mintegy 3.000 házaló és más üzletengedély nélküli árus működik és ezeknek legalább egyharmada a zöldségkereskedőknek is konkurenciát csinál. A kereskedők nem állják meg a versenyt ezekkel az árusokkal szemben, akik semilyen adót sem fizetnek és nincsen rezsijük.
3. A Málbén a szociális eseteket ugyszólván kivétel nélkül a kereskedelemben próbálja elhelyezni és ezek a Málbén segítségével tönkreteszik a régebbi kereskedőket.
4. A katonai kintinok, a Sekem olcsó árúja, eláraszta a piacot és versenyt támaszt a magánkereskedőnek.
5. A zöldségkereskedők, akik kénytelenek szegényebborsú vevőiknek titelt folyósítani sohasem tudnak kölcsönökhöz jutni és zugbankároktól kénytelenek 33 százalékos kamatra hitelt felvenni, ami tönkreteszi őket.
6. A kereskedőknek a többi néprétegeket sújtó adón kívül más adómetet is kell fizetniük, ami méginkább megnehezíti helyzetüket.
7. A jövedelmi adó súlyosabb teherként nehezíti a kereskedőre, mint az alkalmazottra, aki automatikusan kapja meg a fizetést, amelyből már levonták adóját, a kereskedő pedig, aki napi 10-12 órát dolgozik és szalagál, akkora adót fizet, mintha társként vette volna be az üzletébe az adóhivatalt, — mondja az érdekes körlevél.

5715 Adár 21.
1955 március 15., kedd

Az izraeli rádió magyar adása este 9 órakor: Hirc. — Dr. Bató Jomtov: Mose Hááb, Petách-Tikva alapította. — Az adások a 407 és 460 méteres közép-, a 33.3 és 43.9 méteres rövidhullámhosszon hallhatóak.

6.30: Málb tovu. 6.35: torna. 6.45: zenés óra. 7: hírek. 7.15: hangmezek. 12: Maurice Chavallier hangmezei. 12.50: könnyű modern zene. 13.30: hírek. 13.45: Dántól Eljáti (hangmezek). 15.30: a Milva Háámámi (Népkölcsonkönyvtár) háziának bevezetési körzette az Onel Sém terméből. 16.15: könnyű zene. — 16.30: „Nekem is — Neked is” (hangmezek). 17.05: mezőgazdasági hírek. 17.15: héber nyelvlecké. 17.30: ifjúsági műsor. 18: hírek. 18.15: hírek könnyű héber nyelvben. 19: a haifai rádió adása. 19.30: közzene 19.45: Noé hákaja. — 20.24: T'ndch-részletek (Teechkeiel 31-32.). 20.30: hírek. 21: a Kol Jiszráel zenekarának hangversenye. 22.30: dalok és táncok kívánságmuosora. 23: hírszefoglalás.

Fárhuzamos műsor
Hírek: angol 13.45, 21.10; francia 14, 18.30; jiddis 19.30; román: 20.45; magyar 21 órakor.

A hadsereg rádiója
13.35: Gááná-műsor. 19: zenei mozaikok. — 19.45: Noé hákaja. 20.24: közzene. 21.15: tánczene.

Kol Clon Lágólá — jiddis műsor
33.3 m. rövidhullám
19.15: Zenei bevezető. — 19.19: hírek. 19.30: előadás. 19.45: izraeli panorama.

Kedvezményes áron

UJ KELET olvasói!

A RASSCO és az UJ KELET között létrejött megállapodás értelmében, Cholón közelében, Tel G'orimban — a Nemzeti Parkkal szemben 160 lakásosság fog épülni az UJ KELET olvasói számára, három különböző lakástípus szerint:

I. TÍPUS	II. TÍPUS	III. TÍPUS
Két szoba-hallos lakások, egyszobás hálókban. Minden házban három lépcsőháza és 12 lakás. A lakások területe 51 négyzetméter és ára 4.950.— izraeli font, amelyből 1.500.— font máskánta és kölcsön	Háromszobás lakások, földszintes hálókban, nagy ebédkönyvhával és terraszal. A lakás területe 64 négyzetméter. — Ara 6.150.— izraeli font, amelyből 1.700.— font máskánta és kölcsön	Háromszobás lakások, földszintes hálókban, külön balkonizott terraszudvarral (patio) A lakás terjedelme 68-69 négyzetméter. — Ara: 6.575.— izr. font, amelyből 1.700.— font máskánta és kölcsön.

Bővebb információk az UJ KELET kiadóhivatalában minden nap d. u. 3-5 között (Tel-Aviv, Rechov Hánegev 11. szám)

Otthonfelejtette az íveget...

Kivel nem történt ez még meg? — Ha tisztítószereket íveget, nem nagy szerencsétlenség, mert a modern asszony nem cipel már nehéz tisztítószereket. Ma már a csodás „Niki” rudat vásárolják és otthon vízzel telt edénybe teszik. Rövid idő múlva, mikor a folyadék sárga színt kap, ön a lehető legintényebb tisztítószert nyeri, amely kitűnő edénymosogatóra, ablak- és ajtómosásra, padlófelmosásra.

A „Niki” kóser, gazdaságos. Ara 225 pruta „Neca”-gyártmány. — Egyedüli terjesztő: „Aka”.

Örüljön meg a „Niki” csomagolását! — Értéke van!

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

Március 16-án, szerdán este 8.15-kor a Bét Háahnuoh (Reines-u. 6.) termében:

a miniszterelnökség tájékoztatói osztálya és a telavivi HOH közös rendezésében

dr. WALTER EJTAN külügyminisztériumi államtitkár. „Az izraeli külpolitika útja” címmel tart előadást.

A műsor további részében közreműködnek:

dr. HERMANN DEZSŐ ROSENFELD SANDOR és ZEEV

helyszíni villámrajzokkal a Jisruv és a világpolitika nagyjairól. Az előadást pontosan kezdjük.

JERUZSALEM Munkát keres? Mérelegépes könyvtár — öröknyelvet is vállal — gyakorlati ápolóné.

Munkát kaphat: Varni tudó kézilány. 3 órai délutáni gyermek-ételtárra, írvitli beosztás.

Levele van: Schlessler Sandornak. Atvetődt a HOH irodában a hivatalos órák alatt.

Kaufthell Ernő tanár előadása, amelyet márc. március 15-ikére hirdettünk, technikai akadémiaok miatt elmarad. Az előadás új időpontját közölni fogjuk.

CHOLON A szav március 16-án, szerdán este 8.30 órakor zenés, vidám táncos egybeköltés.

PURIM-ESTET rendezés a „Savov” hárvás kóser termében. Búcsújáték és vendégeket szívesen látunk. — Belépés díjtalan.

Noár Háclon — „Gordonia Pluga” MEGHÍVÓ Ezúton is meghívjuk a Noár Háclon (Magyarország, Erdély) „Gordonia Pluga” volt tagjait a pluga húszéves megalapításának március 15-én tartandó ÉVFORDULÓJÁRA. A baráti találkozó, Tel-Avivban a Machleket Hamosávim Hááron utca 17. sz. (Tachana Merkát mellett) helyiségében tartjuk délután 5 órakor.

Egy mondatban

A Szovjetunió sakkbajnokságának 13-ik fordulójában Geller nagymester került a vezető helyre 12 ponttal, míg a világbajnok Botvinnik és Szmiszlov nagymester 11 és fél ponttal mögötte állnak.

Az angol partörsei hajók megállapították, hogy Skócia közelében 53 orosz halászbárka működik, tehát jóval több, mint az előző években.

A nyugat-berlini rendőrség letartóztatott egy rokkantat, aki motoros tolószékén járt-kelt a város két része között és alumínium műlémből készített kávéteát, cigarettákat és nyolcharisnyákat.

A moszkvai rádió jelenti, hogy a tatár köztársaságban egy paraszti szántás közben aranyérmekkel telt régi korot talált és további ásatások során 20 ezer aranyérmét találtak, amelyeket több mint 700 év előtt ástak el.

Az amerikai atomenergia-bizottság tagjai a jövő héten fenneralatti kirándulásra indulnak az atomenergiával hajtott Nautilus tengeralattjárón.

A zürichi központi kórházban 48 éves korában szivbaj következtében meghalt Nepál királya, Tribuvana Bir Bitram.

Sport

Az országos-kupa harmadik fordulójának eredményei

A labdarúgó országos-kupa eddig lejátszott első és második fordulójában még nem jutottak szerephez az elsőosztályú csapatok. A következő - harmadik - fordulójában már ezek is bekapcsolódnak. A harmadik fordulójában 17 mérkőzésen fog eldőlni, hogy mely csapatok kerülnek tovább a nyolcadöntőbe. A sorsolást már elvégezték a következő fordulóra. Az elsőosztályú csapatok mérkőzéseit így alakítjuk: Hápoel Petach Tikva - Makkabi Jaffa, Bétar Tel Aviv - Makkabi Rechovet, Makkabi Tel Aviv - Hápoel Tel Aviv, Makkabi Petach Tikva - Makkabi Smuel Tel Aviv, Hápoel Haifa - Hápoel Even Jehuda, Hápoel Chedera - Makkabi Eja Ganim, Hápoel Balfuria - Hápoel Raanana, Makkabi Natanja - Moadon Sport Adit, Hápoel Ramat Gan - Hápoel Bné Brak, Hápoel Kfar Szaba - Makkabi Jeruzsálem, Makkabi Haifa - Hápoel Neaz Ciona. Amint a sorsolás mutatja, könnyen megvárhatjuk, hogy egyik-másik elsőosztályú csapat már a legközelebbi fordulón sem fog túljutni. Igen erős ellenfeleket kapott a bajnokságban vezető Hápoel Petach Tikva, valamint a Hápoel Kfar Szaba. Ismeretes, hogy a Hápoel Beér Jákob és a Mógabés Rison kétszer játszottak egymás ellen a kupamérkőzések keretében, de a továbbjutás így sem tisztázódott közbülső, minthogy a mérkőzések a meghosszabbítások ellenére is eldöntetlenül végződtek. Az intézőbizottság végül is sorshúzás útján döntötte el a kérdést és a szerencse a Hápoel Beér Jákobnak kedvezett. Ez a csapat játszik tehát a kupa harmadik fordulójában, mégpedig a Hápoel Jaffa ellen.

Kommunista interpelláció a Grünwald-per miatt

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Méir Willner kommunista képviselő tegnap a következő interpellációt jegyeztette be, amelyet dr. Rozen igazságügyminiszterhez intézett: 1. igaz-e az, hogy a kormány politikai okokból megakadályozza a Grünwald-per ítéletének kihirdetését? 2. Milyen okai vannak a kormányának arra, hogy az ítélet kihirdetését késleltesse? 3. Ha nem igazak ezek a hírek, miért késik oly soká az ítélet kihirdetése? 4. Mikor fogják végre kihirdetni az ítéletet?

PÉNTEKEN TESZIK LE a tel-avivi egyetemi város alapkövét

1250 diák tanul a jog-akadémián

A tel-avivi jogi és közgazdasági akadémia rektora, dr. A. Levi és J. Katz az iskola igazgatója, tegnap sajtófogadáson ismertették az intézet 20 éves jubileumi ünnepségeinek részleteit és jelentőségét. Az évforduló alkalmával, március 18-án, pénteken a Seich Munisz melletti telken lerakják Tel Aviv egyetemi városának alapkövét. Az egyetemi város első épülete az akadémia új lakhelye lesz. Az akadémiát 1935-ben létesítették tudósok és közelebbi személyiségek kezdeményezésére. Az intézet teljesen független és pártotlan. A tanári kar, amely az iskola alapítását követően 13 professzorból állott, most 100 tagú pedagógiai karral bővült, beleértve a docenseket is. A jogi fakultáson 33, a közgazdasági szakon 25, az államtudományi fakultáson 26, a hitves könyvelői szakon pedig 16 tanár és docens működik. Most szervezik az uságrói akadémiát, amelyet Jozsef Heftmann, az újságírószervezet elhunyt elnökéről neveztek el és ezzel a tanári kar további 5 előadóval bővült. A tanári kar régi ügyvédekből, valamint az állami tisztviselői apparátus néhány személyiségéből és pénzügyi szakértőkből áll.

Bernstein és Szapir beszámolója

(Folyt. az első oldalról) A továbbiakban a miniszter a negevi kaolin és üveg-homok feltáráskorai számolt be, végül pedig ismertette a petroleumkutatások eredményeit. Ezen a téren sok csatlós érte a kutatókat, a geológusok azonban változatlanul optimisták. Eddig csak a Mászadánál folyó fúrásoknál bizonyult be, hogy a földben petroleum van és a kutatások ezirányban tovább folynak, mert feltételezhető, hogy az egész Holt-tenger vidéke gazdag petróleumban. A miniszter végül a villanytermelés és a dél-keleti területek fejlesztési munkáiról számolt be.

Cena és szabadság

A fejlesztésügyi miniszter expozéja után dr. Bernstein kereskedelemügyi miniszter, minisztériuma működéséről beszámolván, kijelentette, hogy a fogyasztási cikkek, főleg élelmiszerek minőségi ellenőrzését mindenképpen fenn kell tartani, sőt fokozni kell. Egyéb téren a minisztérium törekvése az ellenőrzések minél nagyobb mértékű leépítése és a gazdasági élet liberalizálása. Ipari kivételünk a múlt évben 50 százalékos emelkedést mutatott, annak ellenére, hogy az utóbbi másfél év folyamán a belső szükséglet is erősen megnőtt ipari cikkekben. A számszerű fejlődés ellenére az export terén még csak a kezdet kezdte tartunk - állapította meg a miniszter. A befektetési központ által engedélyezett üzemek terén az 1953-as rekordéhoz viszonyítva, 1954-ben erős visszaesés mutatkozott, viszont a folyó év első három hónapjának adatai nagyobb reményekre jogosítanak az év folyamán. (1952-ben 14 és félmillió dollár és 7 millió izraeli font értékű üzemi befektetésre adott ki a központ engedélyt, 1953-ban 20 millió dollár és 18

HIREK

Burmai kormányküldöttség Izraelben. A kormány vendégeiként itt tartózkodó kormányküldöttséget tegnap este a Hisztdarut ügyvezetője ünnepi vacsorán látta vendégül. A burmai küldöttség élén - amely most moszkvai látogatásáról tér vissza hazájába - Takin Tin földművelésügyi miniszter áll, aki a japán megszállás alatt az ellenállási mozgalom élén állott.

Kineveztek a repülőszerecsenés vizsgálozóbizottságát. Jozsef Szapir közlekedésügyi miniszter tegnap vizsgálóbizottságot nevezett ki a szombaton Tel Avivban történt repülőszerecsenés okainak megállapítására. A bizottság tagjai Jicchák Minz, a minisztérium jogtanácsosa mint elnök, Pinchász Bar, a légihaderő megbízottja és Pinchász Ben Porát, az El-Al pilótanevelője. A szombati szerencsétlenség során, mint ismeretes az izraeli repülőklub Piper típusú gépe a levegőben összeütközött egy vitorlázógéppel, amelynek pilótája szörnyethalt.

Közlemények magyar nyelvű könyv, a HATIKVA kiadásában tavaly megjelent EMLÉKKÖNYV utolsó száza példányát darabonként EGY FORTÉRT postán küldi címére a HATIKVA kiadóhivatala, POB. 2190, Tel-Aviv. Huszonhét ismert író kitűnő munkája, 12 illusztráció, 12 fényképfelvétel 200 oldalon. A postai szállítást a jelentkezés sorrendjében intézi a HATIKVA izraeli kiadóhivatala.

Jámbor Ferenc ma folytatja történelmi szemináriumát, a Hitachdut Oléj Hungária Lillienblum utca 33. szám alatti termében, este fél 9 órakor.

Smuel Ben-Cur előadása Haifa. Smuel Ben-Cur, a külügyminisztérium kelet-európai osztályának igazgatója holnap, szerdán este fél 8 órakor Haifa, a Május magyar tagozatának rendezésében előadást tart „Aktuális problémák” címen. Az előadás színhelye a Hechajutz utca 41. szám alatti terem. Vendégeket szívesen látnak.

Betöltötték két mosópor fajta gyártását. A forgalomban lévő fogyasztási cikkek rendszeres ellenőrzési akciója folyamán a kereskedelemügyi minisztérium laboratóriumi vizsgálatok alapján megállapította, hogy a „Seleg” és a „Bravo” márkájú mosóporok nagymértékben ártalmasak a fehérműre. Mig más jól minőségű és lelkiismeretes gyártott mosópor használatánál bizonyos anyagok 25-ször moshatók, e két gyártmány használatánál ugyanezek az anyagok négyszer mosást sem bírnak el. A kereskedelemügyi minisztérium a két márká gyártását azonnali hatállyal betiltotta.

Merénylő a moszkvai angol követségen

Moszkva (AFP). Egy jólöltözött 25 éves orosz fiatalember tegnap délután pisztollyal a kezében behatolt a moszkvai angol nagykövetség épületébe és meglökte a kapuban álló orosz őrt, aki vissza akarta tartani. A támadó ezután felrohant a követség első emeletére és érthetetlen szavakat mormolva megállt az étterem ajtaja előtt. Akkor sem mozdult, amikor a nagykövetség egyik őre és titkára rávetették magukat és ellenállás nélkül átadta fegyverét. A követség személyzete átadta a támadót a moszkvai rendőrség közbeavatkozott a támadó elvezetésére. A nagykövetség nem tartózkodott az épületben. Az angolok azt hiszik, hogy őrlétről van szó és nem tulajdonítanak nagyobb fontosságot az esetnek.

KINORI RÁDIÓ

6 új modellje 1955

A lámpák és hangszórók PHILIPS

KINORI

MINŐSÉG SZÉP KÜLSŐ TÖKÉLETES KIVITELEZÉS

A reformzsidó-iskola telke

Jeruzsálem. (Az Uj Kelet tudósítójától.) - Dr. Burg postaiügyi miniszter tegnap levelet intézett Mose Sárát miniszterelnökhez, amelyben az amerikai reformzsidóság Jeruzsálemben felállítandó iskolájára részére a miniszterelnök által felajánlott telek ügyét bírálta. „Mért nem hozta a miniszterelnök ezt az ügyet a minisztertanács elé és mi a háttér annak, hogy a kormány egyes tagjai önkényesen támogatják a reformzsidóság Izrael államába való beférkőzését?” - kérdi leveleiben dr. Burg. Majd arra hívja fel a miniszterelnököt, hogy az amerikai reform-mozgalom izraeli megjelenése az egész világ vallásos zsidósága körében mely megütközést fog kiváltani.

Tav

CIKÓRIA

Tav

TABLETTA

5000 méter magasan az óceán felett, - lángokban!

John Wayne, Claire Trevor, Robert Stack, John Sterling, Robert Newton, Laraine Day, David Bryan, és Phil Harris - 8 kiváló színész szerepel a Warner Bros. CinemaScope rendszerű, „The High and the Mighty”, c. mesterművében. Izgalmas feszültséggel teli drámát tár elénk a San-Francisco-Honolulu közötti 4000 km-es éjszakai repülőút.

A sajtó a „kiváló” jelzővel illette ezt a „best-seller”-ből forgatott filmet, amelyet a telavivi Mugarbi-mozi mutat be rövidesen. Később a haifai May és a Jeruzsálemi Edison-mozi játssza a filmet (*)

Délben csak ráér? Mi kezeljük! PEDIKUR-KOZMETIKA T. A. Allenby 87. (udvar)

Apróhirdetések

BEREADÓ EGYSZÓBA-HALLOM LUXUSLAKAS, MEGTEKINTHETŐ NAPONTA, D. U. 3-5 KÖZÖTT, RAMAT-GAN, JAHALOM. U. 17-19, I. EM. 4.

VALASZA A LEGJOBBAT! A „H A D A S H” KÖLCSÖNKÖNYVTÁRT. „HADASH” vez. - könyvtár, szövegtár, szakkönyvtár. - „HADASH” Tel Aviv Hajarkon utca 8-10. KESZOLGALONOT, aki dőlőlt a könyvtárban segít, keres aonnal a Lohavits-étterem, T. A., Salem Alechem 10.

REVAI LEXIKONT (21 kötetben) keresek megvételre. Áránáltozó: „Lexikon” jelölésre a kiadóba.

OUKRASZT - elsőrendű munkáért - keresünk azonnali, állandó munkára Haifa közel városba. „3/29” jelölés, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13.

KIADÓ A MAPU U. KÖRNYÉKÉN 4X4 m. pinchehelyiség udvarral. Műhelynek, lakásnak, vagy raktárnak alkalmas. Erdőkölcsüt: Tel-Aviv, telefon: 24938.

Churchill hajlandó öthatalmi konferenciára

(Folyt. az első oldalról) tényszerűen lehet mondotta Churchill. Amint jóváhagyják a párisi egyezményeket, össze lehet hívni a négy, sőt öt nagyhatalom vezetőjének konferenciáját. Churchill éles szavakkal utasította el Attleenek Franciaország ellen intézett bírálatát. „Az hiszi az ellenőrzést, hogy csak azok az államok határozhatnak a világ sorsáról, amelyeknek birtokukban van a hidrogénbomba titka?” Churchill kijelentette, nem hiszi, hogy a szovjetkormányban beállt változások miatt abba kellene hagyni Anglia erőfeszítéseit. Azonban oly nemzetközi konferencia, amely helytelen időben és rossz feltételek mellett ül össze, csupán csalóka reményeket fog kiváltani és csak rombolhat a helyzeten. Anglia és Amerika visonyáról szólva, Churchill kijelentette, hogy egyetlen amerikai elnök sem ismert olyan alaposan Európa problémáit, mint Eisenhower. „Ugy érsem, hogy Amerikának a világébe megőrzésére irányuló szándéka oly mértékben erősödik, ahogy fokozódik atomfegyverének ereje” - fejezte be beszédét Churchill.

Takarékbetét számlák

FELEMELTÜK A KAMATOT

1955 MÁRCIUS 1-TŐL FELEMELTÜK A TAKARÉKBETÉTSZÁMLÁK HAVI EGYENLEGÉNEK KAMATÁT

2 1/2 % -ra

Egyéb feltételeink változatlanok: -

A MAXIMÁLIS ÖSSZEG, AMELY UTAN KAMATOT FIZETÜNK . . . IL 10,000

MINDEN ÖSSZEG, MINDEN IDŐBEN ELHELYEZHETŐ.

Bővebb felvilágosítás minden fiókunknál.

BARCLAYS BANK D.C.O.